Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 22.10.2015.
Stājas spēkā: 01.01.2016.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 222, 12.11.2015.
OP numurs: 2015/222.1

Attēlotā redakcija: 17.10.2024. - ...

Grozījumi:

07.12.2017. likums / LV, 253, 20.12.2017. / Stājas spēkā 03.01.2018.
11.11.2021. likums / LV, 224, 17.11.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
08.03.2023. likums / LV, 57A, 21.03.2023. / Stājas spēkā 22.03.2023.
26.09.2024. likums / LV, 193, 03.10.2024. / Stājas spēkā 17.10.2024.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **asociētā sabiedrība** — sabiedrība, kurā citai sabiedrībai ir kapitāla līdzdalība un kuras darbības un finanšu politika atrodas šīs citas sabiedrības būtiskā ietekmē, kas tiek nodrošināta ar ne mazāk par 20 un ne vairāk par 50 procentiem no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām;

2) **attīstības izmaksas** — izmaksas, kuras tieši attiecināmas uz attīstības pasākumiem vai kuras var pamatoti saistīt ar šiem pasākumiem;

3) **bilances datums** — pārskata gada pēdējā diena;

4) **bilances vērtība** — summa, kādā aktīvs vai saistības norādītas bilancē;

5) **būtiska informācija** — tāda informācija, par kuru ir pamats uzskatīt, ka tās neatklāšana vai nepareizs izklāsts finanšu pārskatos varētu mainīt vai ietekmēt lēmumu, kuru persona pieņem, pamatojoties uz šiem finanšu pārskatiem. Atsevišķā finanšu pārskatu postenī atklājamās informācijas būtiskumu izvērtē saistībā ar citiem līdzīgiem šo finanšu pārskatu posteņiem;

6) **finanšu aktīvi**:

a) nauda,

b) citas sabiedrības kapitāla vērtspapīrs,

c) līgumā noteiktās tiesības saņemt naudu vai citu finanšu aktīvu no citas personas vai savstarpēji apmainīt finanšu aktīvus vai finanšu saistības ar citu personu apstākļos, kas sabiedrībai ir potenciāli labvēlīgi,

d) finanšu instruments, par kuru sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) ar saviem kapitāla vērtspapīriem, ja tas ir neatvasināts un par to sabiedrībai ir (vai var būt) pienākums saņemt mainīgu skaitu savu kapitāla vērtspapīru vai ja tas ir atvasināts un par to sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) citādi, nekā apmainot fiksētu naudas vai cita finanšu aktīva summu pret fiksētu skaitu savu kapitāla vērtspapīru. Piemērojot šo terminu, sabiedrība savos kapitāla vērtspapīros neietver finanšu instrumentus, kas ir vienošanās par sabiedrības savu kapitāla vērtspapīru saņemšanu vai to piegādi nākotnē;

7) **finanšu saistības**:

a) līgumā noteikts pienākums nodot naudu vai citu finanšu aktīvu citai personai vai savstarpēji apmainīt finanšu aktīvus vai finanšu saistības ar citu personu apstākļos, kas sabiedrībai ir potenciāli nelabvēlīgi,

b) finanšu instruments, par kuru sabiedrība norēķināsies vai var norēķināties ar saviem kapitāla vērtspapīriem, ja tas ir neatvasināts un par to sabiedrībai ir (vai var būt) pienākums piegādāt mainīgu skaitu savu kapitāla vērtspapīru vai ja tas ir atvasināts un par to sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) citādi, nekā apmainot fiksētu naudas vai cita finanšu aktīva summu pret fiksētu skaitu savu kapitāla vērtspapīru. Piemērojot šo terminu, sabiedrība savos kapitāla vērtspapīros neietver finanšu instrumentus, kas ir vienošanās par sabiedrības savu kapitāla vērtspapīru saņemšanu vai to piegādi nākotnē;

8) **grāmatvedības politika** — attiecīgo saimniecisko darījumu, faktu un notikumu uzskaites un finanšu pārskata posteņu novērtēšanas un norādīšanas (finanšu pārskatā) principi, metodes un noteikumi (piemēram, pamatlīdzekļu novērtēšanas vai nolietojuma aprēķināšanas metodes, debitoru parādu vai krājumu atlikumu novērtēšanas metodes, aizņēmuma procentu un soda naudas uzskaites un norādīšanas principi, uzkrājumu veidošanas nosacījumi un metodes, kas tiek izmantotas peļņas vai zaudējumu, vai naudas plūsmas norādīšanai finanšu pārskatā);

9) **koncerna mātes sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas ekonomisko interešu grupa, Eiropas kooperatīvā sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, kura kontrolē vienu vai vairākas tās meitas sabiedrības šajā likumā noteiktajā kārtībā;

1 0) **koncerna meitas sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas ekonomisko interešu grupa, Eiropas kooperatīvā sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, vai cita ārvalstī reģistrēta komercsabiedrība, kuru kontrolē tās mātes sabiedrība šajā likumā noteiktajā kārtībā. Par koncerna mātes sabiedrības meitas sabiedrību uzskata arī ikvienu šā koncerna meitas sabiedrības meitas sabiedrību;

11) **koncerns** — sabiedrību kopums, kuru veido koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības;

12) **konsolidācija** — koncerna sastāvā esošo sabiedrību gada pārskatu apvienošana šajā likumā noteiktajā kārtībā;

13) **konsolidētais gada pārskats** — koncerna gada pārskats, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā sagatavots kā vienas atsevišķas sabiedrības gada pārskats un sniedz informāciju par visu koncernu kopumā kā par vienu sabiedrību;

14) **mazākumakcionāri** — koncerna meitas sabiedrības akcionāri vai dalībnieki, kas nav ne koncerna mātes sabiedrības akcionāri, dalībnieki vai biedri (turpmāk — akcionāri vai dalībnieki), ne arī citas konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības;

15) **nemateriālie ieguldījumi** — bezķermeniskas lietas, kas nav finanšu aktīvi un atbilst abiem šādiem klasifikācijas kritērijiem:

a) tās iespējams nošķirt vai atdalīt no sabiedrības un pārdot, nodot, licencēt, iznomāt vai apmainīt (individuāli vai kopā ar citu saistību vai aktīvu) vai tās ir radušās no līguma vai citām tiesībām neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir nododamas vai nošķiramas no sabiedrības vai no citām tiesībām un pienākumiem,

b) tās sabiedrība paredz izmantot ilgāk par vienu gadu un sagaida, ka no šo lietu turēšanas tiks saņemti saimnieciskie labumi;

16) **notikums pēc bilances datuma** — labvēlīgs notikums (piemēram, radusies vai paredzama peļņa, aktīvu vērtības pieaugums vai saistību summas samazinājums) vai nelabvēlīgs notikums (piemēram, radušās vai paredzamas izmaksas vai zaudējumi, aktīvu vērtības samazinājums vai saistību summas palielināšanās) laikposmā starp bilances datumu un gada pārskata parakstīšanas dienu;

17) **pamatlīdzekļi** — kustamas vai nekustamas ķermeniskas lietas, kuras atbilst visiem šādiem klasifikācijas kritērijiem:

a) tās sabiedrība tur kā īpašnieks vai kā nomnieks saskaņā ar finanšu nomu, lai izmantotu preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai, iznomāšanai vai administratīvā nolūkā (sabiedrības pārvaldes vajadzībām vai citām vajadzībām, piemēram, citu pamatlīdzekļu darbības uzturēšanai, sabiedrības pamatdarbībai būtisku darba drošības vai vides aizsardzības prasību izpildes nodrošināšanai),

b) tās sabiedrība paredz izmantot ilgāk par vienu gadu un sagaida, ka no šo lietu turēšanas tiks saņemti saimnieciskie labumi,

c) tās nav iegādātas un netiek turētas pārdošanai,

d) to lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks nekā viens parastās darbības cikls;

18) **patiesā vērtība** — summa, kādu saņemtu, pārdodot aktīvu, vai maksātu, izpildot saistības parastā darījumā starp tirgus dalībniekiem minētā aktīva vai saistību novērtēšanas datumā;

19) **pētniecības izmaksas** — izmaksas, kuras ir tieši attiecināmas uz pētniecības pasākumiem, kā arī tādas izmaksas, kuras radušās konkrēta nemateriālo ieguldījumu objekta veidošanas projekta attīstības posmā, ja sabiedrība nevar nošķirt šā projekta pētniecības posmu no tā attīstības posma;

20) **pirkšanas cena** — naudā vai tās ekvivalentos maksājamā summa vai preces vai pakalpojuma iegādei nodotās atlīdzības patiesā vērtība laikā, kad aktīvs tika iegādāts;

21) **vadība**:

a) kapitālsabiedrībā, kā arī kooperatīvajā sabiedrībā — valde un padome (ja ir izveidota padome),

b) personālsabiedrībā — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību,

c) individuālajā uzņēmumā, zemnieka un zvejnieka saimniecībā — attiecīgi uzņēmuma vai saimniecības īpašnieks;

22) **vērtības samazinājuma korekcijas** — korekcijas, kuras veic, lai norādītu aktīvu vērtības samazinājumu bilances datumā, neatkarīgi no tā, vai šis vērtības samazinājums ir vai nav galīgs. Ar vērtības samazinājuma korekcijām saprot arī pamatlīdzekļa ikgadējā nolietojuma aprēķināšanu un nemateriālo ieguldījumu ikgadējo vērtības norakstīšanu;

23) **būtiski nemateriālie resursi** — resursi bez materiāla satura, no kuriem ir pamatā atkarīgs likuma subjekta darbības modelis un kuri ir likuma subjekta vērtības radīšanas avots.

(2) Likumā lietotie termini "finanšu instrumenti", "kapitāla vērtspapīri" un "pārvedami vērtspapīri" atbilst Finanšu instrumentu tirgus likumā lietotajiem terminiem.

(3) Likumā lietotais termins "saistītās puses" atbilst Komisijas 2023. gada 13. septembra regulas (ES) 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002, pielikumā minētajam 24. SGS "Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm" lietotajam terminam.

(4) Likumā lietotie termini "ilgtspējas jautājumi" un "ilgtspējas ziņojums" atbilst Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumā lietotajiem terminiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

2.pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka:

1) gada pārskata saturu, tā sagatavošanas, revīzijas (pārbaudes), apstiprināšanas, iesniegšanas un

publiskošanas kārtību, kā arī gada pārskatā atklājamās informācijas apjomu, atvieglojumus un atbrīvojumus sadalījumā pa sabiedrību kategorijām;

2) konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības, atvieglojumus un atbrīvojumus koncerna mātes sabiedrībām, kā arī konsolidētā gada pārskata sagatavošanas, revīzijas (pārbaudes), apstiprināšanas, iesniegšanas un publiskošanas kārtību;

3) par gada pārskata un par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, revīziju (pārbaudi) un iesniegšanu atbildīgo personu.

3.pants. Likuma subjekti

(1) Likums attiecas uz:

1) Latvijas Republikā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Latvijas Republikā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām;

2) individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300 000 *euro*.

(2) Šo likumu piemēro šā panta pirmajā daļā minēto personu (turpmāk arī — sabiedrība) gada pārskatiem un šā panta pirmās daļas 1.punktā minēto sabiedrību konsolidētajiem gada pārskatiem.

(3) Individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības var sagatavot gada pārskatu, ievērojot šā likuma noteikumus, arī tad, ja to apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 300 000 *euro*.

(4) Šis likums neattiecas uz kredītiestādēm, krājaizdevu sabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrībām, pārapdrošināšanas sabiedrībām, privātajiem pensiju fondiem, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kā arī alternatīvo ieguldījumu fondiem, kuri dibināti kā komercsabiedrības.

(5) Attīstības finanšu institūcija un komercsabiedrība, kas saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu sagatavo gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kuri pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 19.jūlija regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu (turpmāk — starptautiskie grāmatvedības standarti):

1) atkāpjoties no šajā likumā noteiktajiem gada pārskatam un finanšu pārskata posteņu novērtēšanai piemērojamiem principiem un noteikumiem, gada pārskata posteņus novērtē saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;

2) atkāpjoties no šā likuma noteikumiem bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata sagatavošanai, var nenorādīt atsevišķus finanšu pārskata posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to nenorādīšana padara finanšu pārskatu pārredzamāku, kā arī iekļaut papildu posteņus, taču jebkurā gadījumā posteņos norādītajai informācijai ir jāatbilst starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;

3) papildus šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas noteikumiem paskaidrojošo informāciju sniedz saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;

4) atkāpjoties no šā likuma noteikumiem, konsolidēto gada pārskatu sagatavo atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šādā gadījumā konsolidētā gada pārskata un konsolidētā finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai konsolidētajā finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šīs daļas 1., 2. un 3.punkta nosacījumus.

(6) Attīstības finanšu institūcija un komercsabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti Latvijas Republikas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts regulētajā tirgū (turpmāk — regulētais tirgus), piemēro šā likuma prasības, kuras ir saistošas lielai sabiedrībai.

(6^1) Komercsabiedrība, kuras pārvedamie vērtspapīri iepriekšējā pārskata gadā bija iekļauti regulētajā tirgū un kura saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu bija sagatavojusi atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, gadījumā, ja tā pārskata gadā pārstāj būt par regulētā tirgus dalībnieci, var turpināt sagatavot gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības

standartiem. Uz komercsabiedrību, kura izmanto šajā daļā minēto iespēju, attiecas šā panta piektās daļas 1., 2., 3., 4. punkta un sestās daļas noteikumi.

(7) Kapitālsabiedrība, kura atbilstoši šā likuma nosacījumiem ir liela sabiedrība, var sagatavot gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šajā gadījumā kapitālsabiedrība finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šā panta piektās daļas 1., 2. un 3.punkta nosacījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

4.pants. Valoda un vērtības mērs

(1) Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu sagatavo latviešu valodā.

(2) Gada pārskatā un konsolidētajā gada pārskatā par vērtības mēru lieto *euro* un skaitļus noapaļo līdz veseliem skaitļiem (*euro*).

(3) Atkāpjoties no šā panta otrajā daļā minētā par skaitļu noapaļošanu, konsolidētajā gada pārskatā atļauts skaitļus noapaļot līdz tūkstošiem (*euro*).

II nodaļa
Sabiedrību un koncernu iedalījums

5.pants. Sabiedrību kategorijas

(1) Piemērojot šo likumu, sabiedrības atkarībā no turpmāk noteiktajām kritēriju robežvērtībām iedala šādās kategorijās:

1) mikrosabiedrība;

2) maza sabiedrība;

3) vidēja sabiedrība;

4) liela sabiedrība.

(2) Mikrosabiedrība ir tāda maza sabiedrība, kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

1) bilances kopsumma — 450 000 *euro*;

2) neto apgrozījums — 900 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 10.

(3) Maza sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

1) bilances kopsumma — 5 000 000 *euro*;

2) neto apgrozījums — 10 000 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50.

(4) Vidēja sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura nav maza sabiedrība un kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

1) bilances kopsumma — 25 000 000 *euro*;

2) neto apgrozījums — 50 000 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 250.

(5) Liela sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura bilances datumā pārsniedz vismaz divas no trim šā panta ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām.

(6) Ja sabiedrība divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) bilances datumā nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, tā iegūst tiesības savā gada pārskatā sniegt minimālo informācijas apjomu, kāds šajā likumā noteikts konkrētajai sabiedrību kategorijai, kuras rādītājus tā nepārsniedz, kā arī iegūst tiesības piemērot minētajai kategorijai šajā likumā paredzētos atvieglojumus vai atbrīvojumus. Sabiedrība šīs tiesības zaudē, ja turpmākajos pārskata gados tā pārsniedz minētās robežvērtības un tas atkārtojas divus pārskata gadus pēc kārtas. Ja sabiedrības saimnieciskās darbības rādītāji pa gadiem svārstās un tā katru pārskata gadu atbilst citai sabiedrību kategorijai, attiecīgā sabiedrība gada pārskata sagatavošanā ievēro augstākai sabiedrību kategorijai (ja salīdzina kategoriju, kurai tā atbilst kārtējā pārskata gadā, ar to, kurai tā atbilda iepriekšējā pārskata gadā) paredzētos noteikumus.

(7) Jaunizveidota sabiedrība un individuālais uzņēmums, zemnieka un zvejnieka saimniecība, kas pārskata gadā kļūst par šā likuma subjektu, ja bilances datumā tā nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, ir tiesīga savā pirmajā gada pārskatā sniegt minimālo informācijas apjomu, kāds šajā likumā noteikts tai sabiedrību kategorijai, kuras rādītājus tā nepārsniedz, kā arī ir tiesīga piemērot minētajai kategorijai šajā likumā paredzētos atvieglojumus vai atbrīvojumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024. Sk. pārejas noteikumu 13. punktu)

6.pants. Koncernu kategorijas

(1) Piemērojot šo likumu, koncernus atkarībā no turpmāk noteiktajām kritēriju robežvērtībām iedala šādās kategorijās:

1) mazs koncerns;

2) vidējs koncerns;

3) liels koncerns.

(2) Mazs koncerns ir tāds koncerns, kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

1) bilances kopsumma — 5 000 000 *euro*;

2) neto apgrozījuma kopsumma — 10 000 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50.

(3) Vidējs koncerns ir tāds koncerns, kurš nav mazs koncerns un kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

1) bilances kopsumma — 25 000 000 *euro*;

2) neto apgrozījuma kopsumma — 50 000 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 250.

(4) Liels koncerns ir tāds koncerns, kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti pārsniedz vismaz divas no trim šā panta trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām.

(5) Ja koncerns divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) tā mātes

sabiedrības bilances datumā konsolidēti pārsniedz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, koncerna mātes sabiedrība zaudē tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai. Ja koncerns divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) tā mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, koncerna mātes sabiedrība iegūst tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai.

(6) Pārskata gadā izveidota (jauna) koncerna mātes sabiedrība ir tiesīga piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai, pirmajā pārskata gadā, ja konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu minēto sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā attiecīgajai koncernu kategorijai minēto kritēriju robežvērtībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

7.pants. Īpaši noteikumi par kritērijiem

(1) Kritērijs "Bilances kopsumma" ir šā likuma 1.pielikumā norādītās bilances shēmas visu aktīva posteņu kopsumma.

(2) Kritērijs "Neto apgrozījums" ir šā likuma 2. vai 3.pielikumā norādītās peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas postenī "Neto apgrozījums" norādītā ieņēmumu summa.

(3) Izņēmuma gadījumā, ja sabiedrībai peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Neto apgrozījums" nav summas vai ja tā ir nenozīmīga, bet citos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos iekļautās ieņēmumu summas ir nozīmīgas, kritērija "Neto apgrozījums" vietā izmanto kritēriju "Ieņēmumu kopsumma", kuru aprēķina, ņemot vērā arī tās ieņēmumu summas, kuras norādītas visos pārējos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

(4) Vidējo darbinieku skaitu aprēķina, saskaitot sabiedrībā (koncernam — konsolidācijā iesaistāmajās sabiedrībās) strādājošos darbiniekus pārskata gada katra mēneša pēdējā datumā un summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā.

(5) Lai noteiktu koncerna kategoriju gadījumā, kad netiek veikta šā likuma 73.panta pirmās daļas 3. un 4.punktā minētā izslēgšana, šā likuma 6.panta otrajā un trešajā daļā minēto kritēriju "Bilances kopsumma" un "Neto apgrozījuma kopsumma" robežvērtības palielina par 20 procentiem.

III nodaļa
Gada pārskats un finanšu pārskats

8.pants. Pienākums sagatavot gada pārskatu un gada pārskata sastāvs

(1) Sabiedrībai ir pienākums sagatavot gada pārskatu par katru pārskata gadu Grāmatvedības likuma izpratnē.

(2) Gada pārskats kā vienots kopums sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

9.pants. Finanšu pārskata sastāvs

(1) Mazas sabiedrības finanšu pārskats sastāv vismaz no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina un finanšu pārskata pielikuma.

(2) Vidējas un lielas sabiedrības finanšu pārskats sastāv no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata, pašu kapitāla izmaiņu pārskata un finanšu pārskata pielikuma.

(3) Bilance ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā norāda sabiedrības līdzekļu un to avotu (aktīvu un pasīvu) atlikumu bilances datumā. Līdzekļus norāda bilances aktīvā, bet to avotus — bilances pasīvā. Bilances aktīva kopsummai jābūt vienādai ar bilances pasīva kopsummu.

(4) Peļņas vai zaudējumu aprēķins ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā norāda sabiedrības ieņēmumus un

izmaksas, kā arī pārskata gadā iegūto peļņu vai radušos zaudējumus.

(5) Finanšu pārskata pielikums ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā sabiedrība sniedz skaidrojumus, salīdzinājumus, detalizācijas un pamatojumus saistībā ar citās finanšu pārskata sastāvdaļās norādīto informāciju, kā arī papildu informāciju, kas nepieciešama patiesa un skaidra priekšstata sniegšanai šā likuma 13.panta otrās daļas izpratnē.

10.pants. Finanšu pārskata sastāvdaļu shēmas un to maiņa

(1) Bilanci sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 1.pielikumā noteikto shēmu.

(2) Peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 2. vai 3.pielikumā noteikto shēmu.

(3) Naudas plūsmas pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 4. vai 5.pielikumā noteikto shēmu.

(4) Pašu kapitāla izmaiņu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 6.pielikumā noteikto shēmu.

(5) Peļņas vai zaudējumu aprēķina, kā arī naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmantoto shēmu nedrīkst mainīt salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu (attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu pēc vienas un tās pašas shēmas sagatavo vismaz divus pārskata gadus pēc kārtas).

(6) Izņēmuma gadījumos var nepiemērot šā panta piektās daļas prasības, ja attiecīgās finanšu pārskata sastāvdaļas shēmas maiņas pamatojums ir skaidra un patiesa priekšstata sniegšana atbilstoši šā likuma 13.panta otrās daļas noteikumiem. Uz attiecīgās finanšu pārskata sastāvdaļas shēmas maiņu norāda finanšu pārskata pielikumā un paskaidro šīs maiņas iemeslu.

11.pants. Finanšu pārskata sastāvdaļu posteņu norādīšanas vispārīgie nosacījumi

(1) Šā likuma 1.pielikumā noteiktos bilances shēmas posteņus, 2. un 3.pielikumā noteiktos peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas posteņus, 4. un 5.pielikumā noteiktos naudas plūsmas pārskata posteņus un 6.pielikumā noteiktos pašu kapitāla izmaiņu pārskata posteņus (turpmāk šajā nodaļā — posteņi), sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, norāda katru atsevišķi attiecīgajā shēmā noteiktajā secībā.

(2) Sabiedrībām, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir atļauts apvienot shēmās ar arābu cipariem apzīmētos posteņus, ja to summas ir nenozīmīgas skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai atbilstoši šā likuma 13.panta otrās daļas noteikumiem vai ja šāds apvienojums rada lielāku skaidrību. Apvienotos posteņus detalizē finanšu pārskata pielikumā.

(3) Sabiedrība, kura finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir tiesīga ar arābu cipariem apzīmētos posteņus sadalīt sīkāk vai pievienot jaunu attiecīgi ar arābu ciparu vai ar burtu apzīmētu posteni, ja šāda posteņa norādīšanu attiecīgajā finanšu pārskata sastāvdaļā paredz konkrēta starptautiskā grāmatvedības standarta prasība vai tas nepieciešams skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai un ja minētā posteņa saturs nav ietverts kādā no attiecīgās shēmas posteņiem. Sabiedrībai, kura finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma noteikumiem, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir atļauts ar arābu cipariem apzīmētos posteņus sadalīt sīkāk vai pievienot jaunu attiecīgi ar arābu ciparu vai ar burtu apzīmētu posteni, ja tas nepieciešams skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai un ja minētā posteņa saturs nav ietverts kādā no attiecīgās shēmas posteņiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 03.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 8. punktu)

12.pants. Iepriekšējā pārskata gada skaitļi

(1) Sagatavojot bilanci, peļņas vai zaudējumu aprēķinu, naudas plūsmas pārskatu un pašu kapitāla izmaiņu pārskatu, katram postenim norāda attiecīgo kārtējā pārskata gada un arī iepriekšējā pārskata gada skaitli.

(2) Ja pārskata gadā atklātas būtiskas iepriekšējo gadu kļūdas vai mainīta grāmatvedības politika, attiecīgo iepriekšējā pārskata gada skaitli koriģē.

(3) Par katru gadījumu, kad skaitļi nav bijuši savstarpēji salīdzināmi vai veiktas iepriekšējo pārskata gadu skaitļu

korekcijas, sniedz skaidrojumu finanšu pārskata pielikumā.

(4) Posteni, kurā nav skaitļa, norāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis attiecīgs postenis ar skaitli.

IV nodaļa
Finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

13.pants. Patiess un skaidrs priekšstats

(1) Finanšu pārskatu sagatavo saprotami un atbilstoši Grāmatvedības likumam, šim likumam un citiem grāmatvedību un gada pārskatus reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(2) Finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

(3) Ja atbilstoši šim likumam sagatavotā finanšu pārskatā ietvertā informācija nedod pietiekami patiesu un skaidru priekšstatu par sabiedrību, sniedz papildu informāciju finanšu pārskata pielikumā.

(4) Šā panta piektajā daļā minētajos izņēmuma gadījumos sabiedrība var atkāpties no šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem un noteikumiem, ja to piemērošana nesniedz patiesu un skaidru priekšstatu šā panta otrās daļas izpratnē. Katru šādu atkāpšanos paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot minētās atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem. Finanšu pārskata pielikumā norāda arī konkrēto šā likuma normu, no kuras piemērošanas sabiedrība ir atkāpusies, un attiecīgo normatīvo aktu vai starptautisko grāmatvedības standartu prasību, kuru sabiedrība piemērojusi.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētie izņēmuma gadījumi ir šādi:

1) sabiedrība vairs neatbilst šā likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam un šā iemesla dēļ nevar piemērot šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punktā noteikto vispārīgo principu par finanšu pārskata posteņu novērtēšanu atbilstīgi iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai;

2) pamatotu iemeslu dēļ (piemēram, ja sabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, pati ir koncerna mātes sabiedrība un sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar starptautisko grāmatvedības standartu prasībām vai ja sabiedrība ir tāda koncerna meitas sabiedrība, kuras mātes sabiedrības prasība ir posteņu atzīšanai, novērtēšanai, norādīšanai finanšu pārskatā un paskaidrojošas informācijas sniegšanai par šiem posteņiem izmantot starptautiskos grāmatvedības standartus) sabiedrība atzīst, novērtē, norāda finanšu pārskatā ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus, atliktā nodokļa saistības vai citus bilances aktīva vai pasīva posteņus un sniedz paskaidrojošu informāciju par šiem posteņiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

(6) Šā likuma piemērošanai:

1) ieguldījuma īpašumi ir nekustamā īpašuma objekti — zemesgabali, ēkas, inženierbūves, telpu grupas un minēto objektu domājamās daļas, ko sabiedrība tur kā īpašnieks vai kā nomnieks saskaņā ar finanšu nomu, lai iegūtu nomas (īres) maksu vai sagaidītu cenas celšanos (vērtības pieaugumu), nevis lai to izmantotu preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai, administratīvā nolūkā (sabiedrības pārvaldīšanas vajadzībām) vai pārdotu parastās saimnieciskās darbības gaitā;

2) bioloģiskie aktīvi ir darba vai produktīvie dzīvnieki vai augi, kurus sabiedrība tur, lai iegūtu lauksaimniecības produktus pārdošanai vai papildu bioloģiskos aktīvus;

3) pārdošanai turētie ilgtermiņa ieguldījumi ir pamatlīdzekļu vai nemateriālo ieguldījumu objekti, kuru bilances vērtība tiks atgūta pārdošanas darījumā, nevis turpmākas izmantošanas gaitā;

4) atliktā nodokļa aktīvi ir uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kuras atgūstamas nākamajos pārskata gados un attiecas uz atskaitāmajām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un šā posteņa vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām;

5) atliktā nodokļa saistības ir tādas uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kuras maksājamas nākamajos pārskata gados un attiecas uz tām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un šā posteņa vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, kuras apliekamas ar šo nodokli.

(7) Šā panta ceturtā, piektā un sestā daļa neattiecas uz mikrosabiedrību, kura finanšu pārskata sagatavošanā izvēlējusies izmantot kādu no šā likuma XII nodaļā noteiktajiem atvieglojumiem un atbrīvojumiem, izņemot šā panta piektās daļas 1.punktā minēto gadījumu, kad mikrosabiedrība vairs neatbilst šā likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

14.pants. Finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgie principi

(1) Finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši šādiem vispārīgajiem principiem:

1) pieņem, ka sabiedrība darbosies arī turpmāk (darbības turpināšanas princips);

2) izmanto to pašu grāmatvedības politiku un novērtēšanas metodes, kuras izmantotas iepriekšējā pārskata gadā;

3) finanšu pārskatā posteņus atzīst un novērtē, izmantojot piesardzības principu, jo īpaši ievērojot šādus nosacījumus:

a) finanšu pārskatā iekļauj tikai līdz bilances datumam iegūto peļņu,

b) ņem vērā visas saistības, kā arī paredzamās riska summas un zaudējumus, kas radušies pārskata gadā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laikposmā starp bilances datumu un dienu, kad gada pārskatu paraksta šā likuma 95.pantā minētā persona vai pārvaldes institūcija,

c) aprēķina un ņem vērā visas aktīvu vērtības samazināšanās un nolietojuma summas neatkarīgi no tā, vai pārskata gads tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;

4) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda pēc uzkrāšanas principa, proti, ieņēmumus un izdevumus norāda, ņemot vērā to rašanās laiku, nevis naudas saņemšanas vai izdošanas laiku. Ar pārskata gadu saistītos ieņēmumus un izdevumus norāda neatkarīgi no maksājuma vai rēķina saņemšanas datuma;

5) izmaksas saskaņo ar ieņēmumiem attiecīgajos pārskata periodos;

6) izņemot šā likuma 12.panta otrajā daļā minēto gadījumu, katra pārskata gada sākumā attiecīgajos bilances posteņos norādītās summas (sākuma atlikumi) atbilst tajos pašos bilances posteņos norādītajām summām iepriekšējā pārskata gada beigās (beigu atlikumi);

7) bilances aktīva un pasīva posteņus novērtē atsevišķi;

8) izņemot šā panta trešajā daļā minēto gadījumu, jebkāds ieskaits starp bilances aktīva un pasīva posteņiem vai peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumu un izdevumu posteņiem ir aizliegts;

9) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda, ņemot vērā saimniecisko darījumu saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu;

10) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus novērtē atbilstīgi iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai. Iegādes izmaksas ir preces vai pakalpojuma pirkšanas cena (atskaitot saņemtās atlaides), kurai pieskaitīti ar pirkumu saistītie papildu izdevumi. Ražošanas pašizmaksa ir izejvielu, pamatmateriālu un palīgmateriālu iegādes izmaksas un citi izdevumi, kas ir tieši saistīti ar attiecīgā objekta izgatavošanu. Ražošanas pašizmaksā drīkst iekļaut arī tādu izmaksu daļas, kas ir netieši saistītas ar objekta izgatavošanu, ja vien šīs izmaksas ir attiecināmas uz to pašu laikposmu.

(2) Bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina, bet vidējai un lielai sabiedrībai — arī naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata konkrētajos posteņos norāda nozīmīgu finanšu informāciju, kura būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu. Maznozīmīgas summas, kuras būtiski neietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, minētajās finanšu pārskata sastāvdaļās norāda attiecīgos

līdzīgu finanšu informāciju apvienojošajos posteņos, bet šo summu detalizējumu sniedz finanšu pārskata pielikumā.

(3) Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 8.punkta prasībām, ja tiek izslēgts atsavināts vai likvidēts ilgtermiņa ieguldījumu objekts, savstarpēji ieskaita ar minētā objekta izslēgšanu saistītos ieņēmumus un izmaksas. Šādā gadījumā peļņas vai zaudējumu aprēķinā norāda neto vērtību — peļņu vai zaudējumus no ilgtermiņa ieguldījumu objekta atsavināšanas, kuru aprēķina kā starpību starp izslēgtā objekta bilances vērtību un tā atsavināšanas vai likvidācijas ieņēmumiem un izdevumiem ar nosacījumu, ka finanšu pārskata pielikumā ir norādītas bruto summas. Sabiedrība ir tiesīga peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādīt neto vērtībā arī gūto peļņu vai radušos zaudējumus no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, kurus aprēķina kā starpību starp ieņēmumiem un izdevumiem, kas radušies pārskata gadā ārvalstu valūtas kursu svārstību dēļ.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 03.01.2018.)

15.pants. Ministru kabineta kompetence gada pārskatu jomā

(1) Lai nodrošinātu vienotu izpratni par finanšu pārskata posteņiem, likuma piemērošanai Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka:

1) kārtību, kādā novērtē un finanšu pārskatā norāda saņemto valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Savienības, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālo atbalstu (finanšu palīdzību), ziedojumus un dāvinājumus naudā vai natūrā;

2) kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda notikumus pēc bilances datuma, grāmatvedības politikas maiņu, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdu labojumus;

3) kārtību, kādā uzskaita un novērtē ieņēmumus no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, sabiedrības aktīvu nodošanas lietošanā citām personām, gūstot procentu, autoratlīdzību un dividenžu ieņēmumus;

4) pamatlīdzekļu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;

5) darba vai produktīvo dzīvnieku vai augu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;

6) uzkrājumu, debitoru parādu, uzkrāto ieņēmumu, uzkrāto saistību, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu novērtēšanas nosacījumus un metodes;

7) kārtību, kādā sabiedrība, kura ir būvdarbu veicējs vai citu ilgtermiņa līgumdarbu izpildītājs, uzskaita un novērtē ar būvdarbu līgumu vai citu ilgtermiņa līgumu saistītos ieņēmumus un izdevumus;

8) pētniecības un attīstības pasākumu un sabiedrībā radītu bezķermenisku lietu, kuras neatbilst nemateriālo ieguldījumu klasifikācijas nosacījumiem, norādīšanu finanšu pārskatā, minot konkrētus piemērus;

9) krājumu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;

10) kārtību, kādā novērtē un finanšu pārskatā norāda finanšu nomas un operatīvās nomas darījumus;

11) kārtību, kādā pašu kapitāla posteņus norāda finanšu pārskatā individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības;

12) kārtību, kādā finanšu pārskatu sagatavo sabiedrība, kura neatbilst šā likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam;

13) kārtību, kādā sagatavo finanšu pārskatu par periodu, kas īsāks par pārskata gadu (starpperiodu pārskats).

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus par ieguldījuma īpašumu, bioloģisko aktīvu vai pārdošanai turētu ilgtermiņa ieguldījumu pārklasificēšanu un turpmāku norādīšanu bilancē gadījumā, kad sabiedrība pārtrauc attiecīgo īpašuma objektu novērtēšanu, pamatojoties uz to patieso vērtību.

(3) Ministru kabinets izdod noteikumus par iekļaušanai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu (ja tāds ir) elektroniskā noraksta

formu, kā arī nosaka gadījumus, kad finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu (ja tāds ir), vai kādu tā sastāvdaļu iesniedz kā elektronisku kopiju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 03.01.2018.)

V nodaļa
Bilance

16.pants. Bilances aktīva objektu, debitoru parādu un kreditoru saistību summu norādīšanas vispārīgie nosacījumi

(1) Ilgtermiņa ieguldījumi ir līdzekļi, kas paredzēti ilgai lietošanai (ilgāk par 12 mēnešiem pēc attiecīgā pārskata gada beigām) vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.

(2) Konkrētu aktīva objektu norāda bilancē ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu sastāvā atkarībā no mērķa, kādam tas paredzēts.

(3) Katram debitoru parādu postenim bilancē atsevišķi norāda summas, kas saņemamas gada laikā un kas saņemamas vēlāk nekā gada laikā pēc bilances datuma.

(4) Konkrētas saistību summas norāda bilancē ilgtermiņa kreditoru un īstermiņa kreditoru sastāvā atkarībā no parāda maksāšanas vai saistību segšanas termiņa. Ilgtermiņa kreditoru sastāvā ietver tās saistību summas, kuru maksāšanas termiņš iestājas vēlāk par 12 mēnešiem pēc attiecīgā pārskata gada beigām un kuras radušās, lai finansētu ilgtermiņa ieguldījumus un apgrozāmos līdzekļus vai lai segtu saistības, un kuras nav ietveramas īstermiņa kreditoru sastāvā. Īstermiņa kreditoru sastāvā ietver tās summas, kuras nomaksājamas tuvāko 12 mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām, un citas saistības, kas rodas uzņēmuma parastajā darbības ciklā.

(5) Ja kāds aktīvu objekts vai kādas saistības attiecas uz vairākiem bilances shēmas posteņiem, to piederību pie citiem posteņiem norāda zem posteņa, kurā tas ietverts, vai finanšu pārskata pielikumā.

17.pants. Nākamo periodu izmaksas un ieņēmumi

(1) Maksājumus, kas izdarīti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem pārskata gadiem, norāda bilances postenī "Nākamo periodu izmaksas".

(2) Maksājumus, kas saņemti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamo pārskata gadu vai tālākiem pārskata gadiem, norāda bilances postenī "Nākamo periodu ieņēmumi".

18.pants. Savas akcijas vai daļas un līdzdalība citās sabiedrībās

(1) Sabiedrība iegūtās savas akcijas vai daļas norāda bilances postenī "Pašu akcijas vai daļas", bet iegūto līdzdalību koncerna meitas sabiedrības vai koncerna mātes sabiedrības, vai citas šā koncerna meitas sabiedrības, vai šā koncerna meitas sabiedrības meitas sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī "Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā".

(2) Sabiedrība iegūto līdzdalību asociētās sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā", bet pārējo līdzdalību citas sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī "Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi".

(3) Sabiedrības līdzdalība citas sabiedrības kapitālā (turpmāk — kapitāla līdzdalība) ir šīs sabiedrības tiesības uz citas sabiedrības kapitāla daļu (neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir vai nav apliecinātas ar līdzdalības apliecību). Kapitāla līdzdalības mērķis ir veicināt sabiedrības darbību, radot ilgstošu saikni ar citu sabiedrību. Kapitāla līdzdalība citas sabiedrības kapitālā ir:

1) līdzdalība radniecīgas sabiedrības kapitālā, ja sabiedrība ieguvusi vairāk par 50 procentiem no citas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām);

2) līdzdalība asociētās sabiedrības kapitālā, ja sabiedrība ieguvusi ne mazāk par 20, bet ne vairāk par 50 procentiem no citas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām).

19.pants. Nekustamā īpašuma objekti un akciju (daļu) emisijas uzcenojums

(1) Sabiedrība iegūtos nekustamā īpašuma objektus (zemesgabali, ēkas, inženierbūves, telpu grupas un minēto objektu domājamās daļas) norāda bilances postenī "Zemesgabali, ēkas un inženierbūves".

(2) Ja jaunās emisijas akcijas vai daļas pārdotas par summu, kas ir lielāka par to nominālvērtību, starpību norāda bilances pasīva iedaļas "Pašu kapitāls" postenī "Akciju (daļu) emisijas uzcenojums". Ja jaunās emisijas akcijas vai daļas pārdotas par summu, kas ir mazāka par to nominālvērtību, starpību norāda šajā pašā postenī kā negatīvu skaitli.

20.pants. Peļņas vai zaudējumu summa

Bilances postenī "Pārskata gada peļņa vai zaudējumi" norāda summu, kas atbilst peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Pārskata gada peļņa vai zaudējumi" norādītajai summai. Sabiedrības peļņas sadali vai zaudējumu segšanu norāda nākamā gada pārskatā, attiecīgi samazinot postenī "Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa" pārskata gada sākumā norādīto summu.

21.pants. Ārvalstu valūtās izteiktie posteņi

Ārvalstu valūtas naudas atlikumus (piemēram, skaidru naudu sabiedrības kasē, bezskaidru naudu maksājuma kontos vai pieprasījuma noguldījuma kontos), ārvalstu valūtas termiņnoguldījumu atlikumus un ārvalstu valūtās izteikto avansu, aizdevumu vai aizņēmumu atlikumus, kā arī citus debitoru vai kreditoru parādu atlikumus, kas saņemami vai maksājami ārvalstu valūtās, bilancē norāda, tos pārrēķinot *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā bilances datumā (dienas beigās).

22.pants. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos

Ja sabiedrība publiskās un privātās partnerības līguma darbības laikā veic ilgtermiņa ieguldījumus publiskā partnera pamatlīdzekļos, kuri tai nodoti ar minēto līgumu, šī sabiedrība ar minēto ilgtermiņa ieguldījumu izveidošanu saistīto izmaksu summu norāda bilances postenī "Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos".

23.pants. Ilgtermiņa ieguldījumu objektu vērtības samazinājuma korekcijas

(1) Ilgtermiņa ieguldījumu objekta ar ierobežotu lietderīgās lietošanas laiku iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksu (turpmāk — sākotnējā vērtība), vai pārvērtēšanā noteikto vērtību (ja tāda ir) pakāpeniski samazina šim objektam paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā, no tās atskaitot vērtības samazinājuma korekcijas, kuras aprēķinātas, lai veiktu pakāpenisku šā objekta vērtības norakstīšanu (pamatlīdzekļu objektam — ikgadējo nolietojuma aprēķināšanu, nemateriālo ieguldījumu objektam — ikgadējo vērtības norakstīšanu) tam paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā.

(2) Zemesgabala lietderīgās lietošanas laiks nav ierobežots, tādēļ tā sākotnējo vērtību nedrīkst pakļaut šā panta pirmajā daļā minētajām vērtības samazinājuma korekcijām.

(3) Ja ilgtermiņa ieguldījumu objekta vērtība bilances datumā ir zemāka par to vērtību, kāda aprēķināta saskaņā ar šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punkta un šā panta pirmās daļas nosacījumiem, un sagaidāms, ka vērtības samazinājums būs ilgstošs, attiecīgajam objektam piemēro vērtības samazinājuma korekciju, to novērtējot atbilstoši zemākajai vērtībai bilances datumā neatkarīgi no tā, vai šā ilgtermiņa ieguldījumu objekta lietderīgās lietošanas laiks ir vai nav ierobežots.

(4) Šā panta trešajā daļā minētās ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā un atsevišķi paskaidro finanšu pārskata pielikumā, ja tās nav atsevišķi norādītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(5) Šā panta trešajā daļā minētās ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas var pārtraukt, ja vērtības samazināšanai vairs nav pamata. Šis noteikums neattiecas uz vērtības samazinājuma korekcijām, kuras piemērotas nemateriālajai vērtībai, proti, šīs vērtības samazinājuma korekcijas nav atceļamas.

24.pants. Apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas

Apgrozāmo līdzekļu vērtību koriģē, lai tie bilances datumā tiktu novērtēti atbilstoši iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai, vai zemākajām tirgus cenām šajā datumā, atkarībā no tā, kurš no šiem rādītājiem ir zemāks, vai īpašos gadījumos — citai zemākajai vērtībai (piemēram, debitoru parādus, kuru saņemšana tiek apšaubīta, novērtē atbilstoši neto vērtībai, bojātas vai novecojušas krājumu vienības un krājumu vienības, kurām nozīmīgi palielinās ražošanas pabeigšanas vai pārdošanas izmaksas, novērtē atbilstoši neto pārdošanas vērtībai). Šajā pantā minētās apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas var pārtraukt, ja vērtības samazināšanai vairs nav pamata.

25.pants. Krājumu novērtēšana

(1) Krājumu iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksu atļauts noteikt kā vidējo svērto cenu vai pēc metodes "Pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO).

(2) Metode "Pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO) ir krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metode, kas pamatojas uz pieņēmumu, ka krājumu vienības, kuras iegādātas vai saražotas pirmās, tiek pārdotas vai izlietotas pirmās. Tādēļ tās krājumu vienības, kuras paliek atlikumā pārskata perioda beigās, ir tās, kuras iegādātas vai saražotas visvēlāk.

(3) Vidējo svērto cenu metode ir krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metode, kuru piemērojot katras krājumu vienības izmaksas nosaka, pamatojoties uz līdzīgu krājumu vienību vidējām svērtajām izmaksām pārskata perioda sākumā un pārskata perioda laikā iegādāto vai saražoto līdzīgu krājumu vienību izmaksām.

(4) Sabiedrība lieto vienu un to pašu krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metodi visiem līdzīga veida un lietojuma krājumiem.

26.pants. Aizvietojamo pārvedamu vērtspapīru novērtēšana

Īstermiņa finanšu ieguldījumos iekļauto aizvietojamo pārvedamu vērtspapīru vērtību atļauts noteikt kā vidējo svērto cenu vai pēc metodes "Pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO).

27.pants. Starpība starp atmaksājamo un saņemto aizņēmuma summu

(1) Ja aizņēmuma atmaksājamā summa ir lielāka par saņemto summu, starpību norāda finanšu pārskata pielikumā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto starpību pakāpeniski, to sadalot pa gadiem, ne vēlāk kā līdz parāda atmaksāšanas termiņam iekļauj izmaksās, attiecīgi palielinot saistību summu, kamēr tā sasniedz aizņēmuma atmaksājamo summu.

28.pants. Aizņēmumu procentu iekļaušana

Ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu izveidošanai saņemto aizņēmumu procentus, ciktāl tie attiecas uz izveidošanas periodu, atļauts iekļaut attiecīgo jaunizveidoto objektu ražošanas pašizmaksā. Par šā noteikuma piemērošanas gadījumiem sabiedrība sniedz ziņas finanšu pārskata pielikumā, norādot ražošanas pašizmaksā iekļauto procentu apmēru.

29.pants. Nemateriālo ieguldījumu posteņu veidošana

(1) Sabiedrības dibināšanas izdevumus un pētniecības izmaksas nedrīkst iekļaut bilancē (kapitalizēt). Tos noraksta izdevumos tajā pārskata gadā, kurā tie radušies.

(2) Tikai par atlīdzību iegūtas tiesības drīkst norādīt postenī "Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības".

(3) Postenī "Nemateriālā vērtība" drīkst norādīt ar sabiedrības iegādi saistītus izdevumus, ja tos nav iespējams attiecināt uz citiem bilances aktīva posteņiem, turklāt tikai tādā apmērā, kādā nemateriālā vērtība iegādāta par

atlīdzību.

30.pants. Attīstības izmaksu kapitalizēšana un peļņas sadales ierobežojums

Attīstības izmaksas var iekļaut bilancē (kapitalizēt) ar nosacījumu, ka tikmēr, kamēr attīstības izmaksu objekta sākotnējā vērtība nav pilnībā norakstīta, peļņas sadale nenotiek, ja vien sadalei pieejamo rezervju un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas summa nav vismaz vienāda ar attīstības izmaksu sākotnējās vērtības nenorakstīto summu.

31.pants. Nemateriālo ieguldījumu posteņu vērtības norakstīšana

(1) Nemateriālo ieguldījumu objekta sākotnējo vērtību noraksta, veicot šā likuma 23.panta pirmajā daļā minētās vērtības samazinājuma korekcijas — nemateriālo ieguldījumu ikgadējo vērtības norakstīšanu šā objekta lietderīgās lietošanas laikā.

(2) Izņēmuma gadījumā, ja nemateriālās vērtības vai attīstības izmaksu objekta lietderīgās lietošanas laiku nav iespējams ticami aplēst, to sākotnējo vērtību noraksta pakāpeniski, sadalot pa gadiem laikposmā, kas nav ilgāks par 10 gadiem. Katru šādu izņēmuma gadījumu paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot laikposma ilgumu, kurā paredzēts norakstīt attiecīgā posteņa sākotnējo vērtību.

32.pants. Uzkrājumu veidošana un novērtēšana

(1) Uzkrājumi ir paredzēti, lai segtu saistības, kuru būtība ir skaidri noteikta un kuras bilances datumā ir paredzamas vai zināmas vai kuras noteikti radīsies, bet var mainīties šo saistību segšanai nepieciešamās summas lielums vai šo saistību rašanās datums.

(2) Sabiedrībai ir atļauts veidot uzkrājumus izdevumu segšanai, ja šo izdevumu būtība ir skaidri noteikta un to rašanās bilances datumā ir paredzama vai zināma vai kuri noteikti radīsies, bet var mainīties šo izdevumu segšanai nepieciešamās summas lielums vai to rašanās datums.

(3) Uzkrājumus novērtē saskaņā ar precīzāko grāmatvedības aplēsi par summu, kas nepieciešama bilances datumā, lai segtu šā panta pirmajā daļā minētās saistības vai otrajā daļā minētos izdevumus, kuri varētu rasties.

(4) Uzkrājumus nedrīkst izmantot aktīvu vērtības koriģēšanai.

VI nodaļa
Bilances posteņu novērtēšanas alternatīvās iespējas

33.pants. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana un rezerves veidošana

(1) Atkāpjoties no šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punkta, pamatlīdzekļu objektu, kura vērtība ir būtiski lielāka par tā iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksu, vai novērtējumu iepriekšējā gada bilancē, var pārvērtēt atbilstoši augstākai vērtībai, ja var pieņemt, ka vērtības paaugstinājums būs ilgstošs.

(2) Šādas pārvērtēšanas rezultātā radušos starpību starp novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksu, un novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz pārvērtēšanu, ja šī starpība ir pozitīva (turpmāk — vērtības pieaugums), iekļauj attiecīgajā bilances aktīva postenī, kurā norādīts pārvērtētais pamatlīdzekļu objekts, un bilances pasīva postenī "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" iedaļā "Pašu kapitāls". Tomēr ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē neiekļauj summu, kuras apmērā pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums pilnībā vai daļēji kompensē tā paša pamatlīdzekļu objekta vērtības samazinājumu, kas iepriekšējos pārskata gados bija ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas. Šo summu ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā konstatēts pamatlīdzekļu objekta vērtības pieaugums.

(3) Pārvērtētā pamatlīdzekļu objekta ikgadējo nolietojumu kārtējā pārskata gadā aprēķina, pamatojoties uz šā objekta vērtību attiecīgajā pārskata gadā, un tādās pašās summās ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

34.pants. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves samazināšanas nosacījumi

(1) Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi samazina, ja pārvērtētais pamatlīdzekļu objekts ir atsavināts, likvidēts vai tā vērtības palielināšanai vairs nav pamata. Sabiedrība ir tiesīga samazināt pārvērtēšanas rezervi arī tad, ja tā aprēķina pārvērtētā pamatlīdzekļu objekta ikgadējo nolietojumu. Pārvērtēšanas rezerves samazinājumu ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā šāds samazinājums veikts.

(2) Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi samazina tikai šā panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi nedrīkst izmaksāt, sadalīt dividendēs vai izlietot zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, citu rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 03.01.2018.)

35.pants. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

(1) Atkāpjoties no šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punktā paredzētajiem novērtēšanas noteikumiem, finanšu instrumentus (arī atvasinātus finanšu instrumentus) atļauts novērtēt patiesajā vērtībā, ja tiek ievēroti šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā ietvertie nosacījumi.

(2) Līgumi, kuru bāzes aktīvs ir prece un saskaņā ar kuriem abām pusēm ir tiesības norēķināties naudā vai ar kādu citu finanšu instrumentu, šā likuma izpratnē ir atvasināti finanšu instrumenti, izņemot gadījumu, kad ir spēkā visi šie nosacījumi:

1) līgums ir noslēgts saskaņā ar sabiedrības plānotajām preču, izejvielu, pamatmateriālu un palīgmateriālu iepirkuma, pārdošanas vai izlietojuma vajadzībām un joprojām tām atbilst;

2) līgums jau sākotnēji bijis paredzēts šīs daļas 1.punktā minētajām vajadzībām;

3) līgumsaistības ir paredzēts nokārtot ar preču piegādi.

(3) Novērtēšanu patiesajā vērtībā piemēro tikai tām finanšu saistībām, kuras ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai kuras radušās no atvasinātiem finanšu instrumentiem. Tirdzniecības portfelis ir sabiedrības vārdā un sabiedrības labā turēto finanšu instrumentu (arī līgumu, kuru bāzes aktīvs ir prece) pozīciju kopums, ko sabiedrība tur tirdzniecībai vai iegādājas, lai tuvākajā laikā gūtu peļņu no faktiskās vai gaidāmās pirkšanas un pārdošanas cenu starpības vai citām cenu vai procentu likmju izmaiņām, kā arī pozīcijas, kuras sabiedrība iegādājas, lai ierobežotu tirdzniecības portfeļa posteņu riskus.

(4) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam patiesajā vērtībā drīkst novērtēt ikvienu finanšu aktīvu vai finanšu saistību posteni, kas kvalificēts kā pret risku nodrošināts postenis, vai arī noteiktu šāda posteņa daļu, ja tas nepieciešams saskaņā ar sabiedrībā pieņemto riska ierobežošanas uzskaites sistēmu. Riska ierobežošanas uzskaites sistēma ir viena vai vairāku riska ierobežošanas instrumentu (atvasināti finanšu instrumenti, citi finanšu aktīvi vai finanšu saistības) norādīšana riska ierobežošanas uzskaites nolūkā tā, lai šo instrumentu patiesās vērtības maiņa pilnībā vai daļēji kompensētu pret risku nodrošinātā posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas maiņu.

36.pants. Finanšu aktīvi, kuri netiek pakļauti novērtēšanai patiesajā vērtībā

(1) Novērtēšanai patiesajā vērtībā nepakļauj šādus finanšu aktīvus:

1) līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus, kas nav atvasināti finanšu instrumenti;

2) aizdevumus un debitoru parādus, kas netiek turēti tirdzniecībai;

3) līdzdalību koncerna meitas sabiedrību, asociēto sabiedrību un kopīgi pārvaldītu sabiedrību pamatkapitālā, sabiedrības emitētos kapitāla vērtspapīrus, kā arī citus finanšu instrumentus, kurus, ievērojot starptautiskos grāmatvedības standartus, nepakļauj novērtēšanai patiesajā vērtībā.

(2) Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku un fiksētu termiņu, attiecībā uz kuriem sabiedrībai ir apņemšanās un iespējas tos uzglabāt līdz termiņa beigām, izņemot tādus finanšu aktīvus:

1) kurus sabiedrība sākotnēji klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos;

2) kurus sabiedrība uzskaita kā pārdošanai pieejamus;

3) kuri ir aizdevumi un debitoru parādi.

(3) Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri aktīvajā publiskajā vērtspapīru tirgū netiek kotēti, izņemot tādus finanšu aktīvus:

1) kurus sabiedrība nekavējoties vai tuvākajā nākotnē paredzējusi pārdot un kuri ietverti to finanšu aktīvu kategorijā, kas paredzēti tirdzniecībai, kā arī tos, kurus sabiedrība sākotnēji klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos;

2) kurus sabiedrība uzskaita kā pārdošanai pieejamus;

3) kuru sākotnējo ieguldījumu būtiskāko daļu īpašniekam nav iespējams atgūt dažādu iemeslu dēļ, izņemot gadījumus, kad ir notikusi kredīta stāvokļa pasliktināšanās, un kuri tādēļ klasificējami kā pārdošanai pieejami finanšu aktīvi.

(4) Finanšu aktīvus neklasificē kā līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus, ja sabiedrība pārskata gadā vai divos iepriekšējos pārskata gados ir pārdevusi vai pārklasificējusi vairāk nekā nenozīmīgu daļu no finanšu aktīviem, kuri bija klasificēti kā līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, salīdzinājumā ar kopējo līdz termiņa beigām turēto ieguldījumu summu, izņemot tādus pārdotos vai pārklasificētos ieguldījumus, kuri:

1) ir tik tuvu termiņa beigām vai finanšu aktīva dzēšanas datumam (piemēram, nepilnus trīs mēnešus pirms termiņa beigām), ka tirgus procentu likmes izmaiņas ievērojami neietekmē finanšu instrumenta patieso vērtību;

2) rodas pēc tam, kad sabiedrība ir iekasējusi visu būtisko aktīvu posteņa sākotnējās pamatsummas daļu, izmantojot maksājumu grafiku vai priekšapmaksu;

3) ir attiecināmi uz atsevišķu noslēgtu gadījumu, kurš ir ārpus sabiedrības kontroles iespēju robežām, regulāri neatkārtojas un kuru nav bijis iespējams sabiedrībā paredzēt.

37.pants. Finanšu instrumentu vērtības noteikšanas metodes

(1) Finanšu instrumentu novērtējumam patiesajā vērtībā šā likuma 35.pantā minētajos gadījumos jābūt ticamam. Novērtējums ir ticams, ja finanšu instrumenta patiesā vērtība noteikta, izmantojot vienu no šādām metodēm:

1) finanšu instrumentiem, kuriem ir publicēti cenas kotējumi aktīvā publiskā vērtspapīru tirgū, — pamatojoties uz tirgus cenu. Ja finanšu instrumentam nav minētās tirgus cenas, bet šāda cena ir atsevišķām tā komponentēm vai līdzīgiem finanšu instrumentiem, šā instrumenta tirgus cenu var veidot, ņemot vērā tā komponenšu vai līdzīgo finanšu instrumentu tirgus cenu;

2) finanšu instrumentiem, kuriem nav iespējams noteikt tirgus cenu, — pamatojoties uz vērtību, kas aprēķināta, izmantojot vispāratzītus un piemērotus novērtēšanas modeļus un metodes, ja aprēķinātā vērtība pieņemami parāda šo instrumentu iespējamo tirgus cenu.

(2) Finanšu instrumentus, kuru patieso vērtību nevar ticami noteikt ar šā panta pirmajā daļā minētajām metodēm, novērtē šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punktā noteiktajā kārtībā, ciktāl šāds novērtējums ir iespējams.

38.pants. Finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas

(1) Finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņas, kas radušās, veicot novērtēšanu saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmajā daļā noteiktajām metodēm, iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā, izņemot šādus gadījumus:

1) finanšu instruments ir kvalificēts kā riska ierobežošanas instruments un saskaņā ar sabiedrībā pieņemto riska ierobežošanas uzskaites sistēmu ir paredzēts dažas vai visas šā instrumenta vērtības izmaiņas nenorādīt peļņas vai zaudējumu aprēķinā;

2) finanšu instrumenta vērtības izmaiņas ir atkarīgas no valūtas kursa maiņas saistībā ar sabiedrības naudas

ilgtermiņa ieguldījumu ārvalsts jurisdikcijā esošas sabiedrības pamatkapitālā. Abos minētajos gadījumos finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņas norāda bilances postenī "Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve".

(2) Pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņas, ja šie aktīvi nav atvasināti finanšu instrumenti, sabiedrība norāda bilances postenī "Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve".

(3) Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi šīs nodaļas izpratnē ir tādi neatvasināti finanšu aktīvi, kas tiek uzskaitīti kā pārdošanai pieejami vai kas nav klasificēti kā aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi vai tādi finanšu aktīvi, kurus sabiedrība klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos.

39.pants. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerves samazināšanas nosacījumi

(1) Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi, kas norādīta bilances postenī "Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve", samazina, iekļaujot peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā pašā pārskata gadā, kurā attiecīgais finanšu instruments tiek pārdots, dzēsts vai citā veidā atsavināts vai arī kurā samazinājusies finanšu aktīva vērtība.

(2) Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi samazina tikai šā panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi nedrīkst izmaksāt, sadalīt dividendēs vai izlietot zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, citu rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

40.pants. Starptautisko grāmatvedības standartu piemērošana finanšu instrumentu novērtēšanā

Atkāpjoties no šā likuma 35., 36., 37., 38. un 39.pantā paredzētajiem noteikumiem, attiecīgos finanšu instrumentus drīkst atzīt, novērtēt, norādīt finanšu pārskatā un sniegt paskaidrojošo informāciju par tiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

VII nodaļa
Peļņas vai zaudējumu aprēķins

41.pants. Neto apgrozījums un pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

(1) Neto apgrozījums ir ieņēmumi no produkcijas vai preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar apgrozījumu.

(2) Postenī "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi" norāda dažādus citus ieņēmumus (piemēram, gūto peļņu no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, ieņēmumus no saņemtajām apdrošināšanas atlīdzībām, no saņemtās finanšu palīdzības vai finansiālā atbalsta), kas nav norādīti postenī "Neto apgrozījums" vai citos attiecīgajos ieņēmumu posteņos un kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā vai izriet no tās.

42.pants. Pārdošanas un administrācijas izmaksas

(1) Posteņos "Pārdošanas izmaksas" un "Administrācijas izmaksas" iekļauj attiecīgo daļu no personāla izmaksām, materiālu izmaksām, pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijām un pārējām saimnieciskās darbības izmaksām, kuras attiecas uz pārskata gadu.

(2) Postenī "Pārdošanas izmaksas" norāda to daļu no šā panta pirmajā daļā norādītajām izmaksām, kuras radušās produkcijas vai preču pārdošanas, transportēšanas vai uzglabāšanas procesā vai kuras nepieciešamas, lai veicinātu preču un pakalpojumu pārdošanu.

(3) Postenī "Administrācijas izmaksas" norāda to daļu no šā panta pirmajā daļā norādītajām izmaksām, kuras radušās pārskata periodā uzņēmuma vadīšanas, kontroles un administrēšanas procesā.

43.pants. Citi ieņēmumu un izmaksu posteņi

(1) Ieņēmumus no sabiedrības aktīvu nodošanas lietošanā citām personām norāda šādos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos:

1) postenī "Ieņēmumi no līdzdalības" norāda ieņēmumus no ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem citu sabiedrību pamatkapitālā (turpmāk — dividendes), atsevišķi norādot tās dividendes, kas saņemtas no līdzdalības radniecīgo sabiedrību kapitālā, un tās dividendes, kas saņemtas no līdzdalības asociētajās sabiedrībās un pārējās sabiedrībās;

2) postenī "Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus" norāda ieņēmumus no naudas ilgtermiņa noguldījumiem, aizdevumiem, vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem (turpmāk — procenti par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem), atsevišķi norādot tos procentus, kas saņemti no radniecīgajām sabiedrībām, un tos procentus, kas saņemti no asociētajām sabiedrībām un pārējām sabiedrībām;

3) postenī "Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi" norāda ieņēmumus no īstermiņa aizdevumiem un prasījumiem (piemēram, procentus), kā arī no autoratlīdzības (piemēram, par patentu, preču zīmju, autortiesību un datorprogrammu lietošanas tiesību nodošanu), atsevišķi norādot ieņēmumus, kas saņemti no radniecīgajām sabiedrībām, un tos, kas saņemti no citām personām.

(2) Postenī "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas" norāda neto apgrozījuma gūšanai pārdoto preču iegādes izmaksas un pārdotās produkcijas vai sniegto pakalpojumu ražošanas pašizmaksu.

(3) Postenī "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas" iekļauj sabiedrības saimnieciskās darbības izmaksas, kas nav norādītas citos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos un kas ir radušās saimnieciskās darbības rezultātā vai ir ar to saistītas, vai izriet tieši no tās (piemēram, radušos zaudējumus no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām).

(4) Postenī "Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas", ja sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo pēc šā likuma 2.pielikumā norādītās shēmas, un posteņos "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas", "Pārdošanas izmaksas" un "Administrācijas izmaksas", ja sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo pēc šā likuma 3.pielikumā norādītās shēmas, norādāmās summas nosaka saskaņā ar sabiedrības īpatnībām atbilstošām pašizmaksas kalkulācijām, kurās iekļauj attiecīgo daļu no materiālu izmaksām, personāla izmaksām, pamatlīdzekļu, nemateriālo ieguldījumu un apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijām un pārējām izmaksām.

44.pants. Ārkārtas dividendes

(1) Ja sabiedrība pārskata gadā ir aprēķinājusi ārkārtas dividendes Komerclikuma izpratnē, tad aprēķināto ārkārtas dividenžu summu pārskata gada beigās norāda peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos saskaņā ar šā panta otro vai trešo daļu.

(2) Ja postenī "Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas" norādītā peļņas summa ir vienāda ar pārskata gadā aprēķināto ārkārtas dividenžu summu vai lielāka par to, tad minēto dividenžu summu norāda postenī "Ārkārtas dividendes".

(3) Ja postenī "Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas" norādītā peļņas summa ir mazāka par pārskata gadā aprēķināto ārkārtas dividenžu summu, kā arī tad, ja šajā postenī norādīti zaudējumi, ārkārtas dividenžu summas pārsnieguma daļu pār minēto peļņas summu, bet zaudējumu gadījumā — visu aprēķināto ārkārtas dividenžu summu norāda postenī "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas".

VIII nodaļa
Naudas plūsmas pārskats

45.pants. Naudas plūsmas pārskata saturs

(1) Naudas plūsmas pārskats ir finanšu pārskatu sastāvdaļa, kuras posteņos atsevišķi norāda naudas plūsmas, kas radušās no sabiedrības pamatdarbības, ieguldīšanas darbības un no finansēšanas darbības, kā arī naudas un tās

ekvivalentu pieaugumu vai samazinājumu un atlikumus.

(2) Pamatdarbības naudas plūsma ir tādi naudas ieņēmumi, maksājumi un izdevumi, kas nav radušies no ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības.

(3) Ieguldīšanas darbības naudas plūsma ir tāda naudas plūsma, kas rodas saistībā ar ilgtermiņa ieguldījumu (piemēram, pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi, nemateriālie ieguldījumi, ilgtermiņa finanšu ieguldījumi) un citu ieguldījumu, kas nav naudas ekvivalenti, iegādi un atsavināšanu.

(4) Finansēšanas darbības naudas plūsma ir tāda naudas plūsma, kas rada izmaiņas sabiedrības pašu kapitāla un aizņēmumu apmērā un sastāvā.

(5) Nauda ir skaidra nauda sabiedrības kasē un bezskaidra nauda maksājumu kontos un pieprasījuma noguldījumu kontos.

(6) Naudas ekvivalenti ir īstermiņa ieguldījumi, kurus īsā laikā var pārvērst naudā, un pastāv maza iespēja, ka to vērtība būtiski mainīsies (piemēram, tādi īstermiņa ieguldījumi, kuru atlikušais termiņš līdz to dzēšanai un atpirkšanai, skaitot no iegādes datuma, ir trīs mēneši vai mazāk).

46.pants. Naudas plūsmas pārskata sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

(1) Ja naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmanto šā likuma 4.pielikumā norādīto shēmu, pamatdarbības naudas plūsmu nosaka, piemērojot tiešo metodi. Ar šo metodi informāciju par naudas plūsmu sadalījumā pa shēmā iekļautajiem posteņiem iegūst tieši no sabiedrības grāmatvedības reģistru datiem, analizējot skaidrās un bezskaidrās naudas operācijas vai koriģējot peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Neto apgrozījums", postenī "Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas" un citos posteņos iekļautās summas par tām ieņēmumu un izmaksu summām, kuras nav saistītas ar naudas plūsmu (piemēram, krājumu un ar pamatdarbību saistīto debitoru un kreditoru parādu atlikumu izmaiņas pārskata gadā, citu posteņu atlikumi, kas saistīti ar ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības naudas plūsmu).

(2) Ja naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmanto šā likuma 5.pielikumā norādīto shēmu, pamatdarbības naudas plūsmu nosaka, piemērojot netiešo metodi. Ar šo metodi summas, kas norādāmas naudas plūsmas pārskata posteņos, aprēķina, attiecīgi koriģējot peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa" norādīto summu. Ja pārskata gadā ir bijuši naudas ieņēmumi, maksājumi vai izdevumi ārvalstu valūtās, šo ietekmi norāda atsevišķi no pamatdarbības naudas plūsmas, ieguldīšanas darbības naudas plūsmas un finansēšanas darbības naudas plūsmas atsevišķā naudas plūsmas pārskata postenī "Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts".

(3) Pamatdarbības naudas plūsmas, ieguldīšanas darbības naudas plūsmas un finansēšanas darbības naudas plūsmu sadalījumā pa shēmās iekļautajiem posteņiem norāda bruto summās (izņemot šā panta otrajā daļā minētos gadījumus).

(4) Pamatdarbības naudas plūsmas pārskatā norāda saņemto un izdarīto naudas maksājumu starpību, ja:

1) naudas maksājums saņemts un izdarīts citas personas uzdevumā un tas vairāk saistīts ar šīs citas personas, nevis ar sabiedrības darbību (piemēram, īpašnieka uzdevumā veikta īres maksas iekasēšana un norēķināšanās ar īpašnieku);

2) saņemtais vai izdarītais naudas maksājums attiecas uz bilances aktīva vai pasīva posteņiem, kuriem raksturīga ātra aprite, lieli apmēri un īss dzēšanas vai maksāšanas termiņš (piemēram, vērtspapīru pirkšana un pārdošana, tādu aizņēmumu saņemšana un atmaksāšana, kuru atmaksāšanas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus).

(5) Pārskata gadā samaksāto procentu kopsummu norāda naudas plūsmas pārskatā neatkarīgi no tā, vai šī summa ir iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā (kā izmaksas) vai bilancē (aktīvu vērtībā). Samaksātos procentus norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā finansēšanas darbības naudas plūsmu. Saņemtos procentus norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā ieguldīšanas darbības naudas plūsmu.

(6) Izmaksātās dividendes norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā finansēšanas darbības naudas plūsmu. Saņemtās dividendes norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā ieguldīšanas darbības naudas plūsmu.

47.pants. Īpaši nosacījumi naudas plūsmas pārskata atsevišķiem posteņiem

(1) Postenī "Bruto pamatdarbības naudas plūsma" norāda starpību starp pamatdarbības naudas ieņēmumiem un maksājumiem (izdevumiem) pirms izdevumiem procentu maksājumiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem un ārkārtas posteņiem. Naudas ieņēmumu pārsniegumu pār naudas maksājumiem un izdevumiem norāda kā pozitīvu skaitli, bet naudas maksājumu un izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem norāda kā negatīvu skaitli.

(2) Posteņos "Pamatdarbības neto naudas plūsma", "Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma" un "Finansēšanas darbības neto naudas plūsma" norāda attiecīgi pamatdarbības, ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības naudas ieņēmumu pārsniegumu pār naudas maksājumiem un izdevumiem, kas attiecas uz šo darbības virzienu, kā pozitīvu skaitli vai maksājumu un izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem, kas attiecas uz šo darbības virzienu, kā negatīvu skaitli.

48.pants. Naudas plūsma ārvalsts valūtā

Ja naudas plūsma ir ārvalsts valūtā, to pārrēķina no attiecīgās ārvalsts valūtas uz *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalsts valūtas kursu, kas ir spēkā maksājuma saņemšanas vai izdarīšanas dienas sākumā.

IX nodaļa
Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

49.pants. Pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturs

(1) Pašu kapitāla izmaiņu pārskats ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā sniedz datus par sabiedrības pašu kapitāla un tā sastāvdaļu apjoma izmaiņām noteiktu saimniecisko darījumu ietekmē pārskata gadā, kā arī par šā perioda peļņas vai zaudējumu kopsummu, tajā ietverot arī tieši pašu kapitālā ieskaitītās vai no tā norakstītās summas.

(2) Pašu kapitāla izmaiņu pārskatā par bilances iedaļu "Pašu kapitāls" kopumā un par katru tās posteni norāda:

1) iepriekšējā pārskata gada bilancē norādītos skaitļus — bilances iedaļas "Pašu kapitāls" un katra šīs iedaļas posteņa atlikuma vērtību iepriekšējā gada bilances datumā (turpmāk — atlikumu vērtība);

2) šīs daļas 1.punktā minētās atlikumu vērtības labojumu, ja pārskata gadā tāds ir veikts saistībā ar grāmatvedības politikas maiņu vai iepriekšējo gadu kļūdas labošanu;

3) šīs daļas 1.punktā minētās atlikumu vērtības izmaiņas pārskata gadā sadalījumā pa attiecīgajiem saimniecisko darījumu veidiem, faktiem vai notikumiem;

4) pārskata gada bilancē norādītos skaitļus — bilances iedaļas "Pašu kapitāls" kopumā un katra tās posteņa atlikumu vērtību bilances datumā.

50.pants. Pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas

Pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas var rasties no šādiem saimnieciskajiem darījumiem, faktiem vai notikumiem:

1) papildu kapitāla iesaistīšana vai pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana [akciju vai daļu kapitāla (pamatkapitāla) un akciju (daļu) emisijas uzcenojuma summas palielinājums vai samazinājums];

2) pamatlīdzekļu pārvērtēšana (ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves atlikuma palielinājums vai samazinājums);

3) atsevišķu finanšu instrumentu vai finanšu aktīvu veidu patiesās vērtības izmaiņas, klasifikācijas maiņa, pārdošana, dzēšana vai atsavināšana citā veidā (finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerves atlikuma palielinājums vai samazinājums);

4) no iepriekšējo gadu peļņas izveidoto rezervju un cita veida rezervju (ja tādas ir) veidošana, klasifikācijas maiņa vai likvidācija, rezervēs ieskaitīto summu atlikumu palielināšana, samazināšana vai izlietošana;

5) pārskata gada peļņas vai zaudējumu iekļaušana bilancē un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas atlikuma summas izmaiņas, tajā skaitā izmaiņas saistībā ar peļņas sadali dividendēs, izlietojumu iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

X nodaļa
Finanšu pārskata pielikums

51.pants. Finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

Finanšu pārskata pielikumā sniedz šajā nodaļā attiecīgajai sabiedrību kategorijai noteikto informāciju. Ja uz konkrētu sabiedrību attiecas šā likuma 10., 11., 12., 13., 14., 23., 27. vai 28.pantā minētais gadījums, finanšu pārskata pielikumā sniedz attiecīgo papildu informāciju (skaidrojumu, detalizāciju vai pamatojumu). Informāciju sniedz tādā secībā, kādā posteņi norādīti attiecīgajās finanšu pārskata sastāvdaļās.

52.pants. Finanšu pārskata pielikuma saturs visām sabiedrību kategorijām

(1) Visas sabiedrības neatkarīgi no tā, pie kuras sabiedrību kategorijas tās pieder, papildus citai šajā likumā noteiktajai informācijai finanšu pārskata pielikumā sniedz vismaz šādu informāciju:

1) par pieņemto grāmatvedības politiku un tās atbilstību pieņēmumam, ka sabiedrība darbosies arī turpmāk, kā arī par jebkurām būtiskām izmaiņām pieņemtajā grāmatvedības politikā un šo izmaiņu ietekmi uz finanšu pārskatu;

2) visu bilancē neiekļauto finansiālo saistību, sniegto garantiju vai citu iespējamo saistību kopsummu. Ja sabiedrība ir noslēgusi nomas vai īres līgumus, kuriem ir svarīga nozīme tās darbībā, šajos līgumos paredzētās saistības jānorāda īpaši. Ja sabiedrības aktīvi ir ieķīlāti vai apgrūtināti ar kādu citu saistības nodrošinājumu, par to informē un norāda katra sniegtā nodrošinājuma veidu. Atsevišķi norāda visas saistības, kas attiecas uz pensijām un uz radniecīgiem vai asociētiem uzņēmumiem;

3) vadībai izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summas sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi), norādot procentu likmes, svarīgākos nosacījumus un atmaksātās, norakstītās un atmaksājamās summas;

4) par ieņēmumu vai izmaksu posteņiem, kas radušies tādu notikumu vai darījumu rezultātā, kuri nepārprotami atšķiras no sabiedrības parastajām darbībām un kuru bieža vai periodiska atkārtošana nav gaidāma, to summām un veidu. Par sabiedrības parastām darbībām uzskata visas darbības, kuras sabiedrība veic savas saimnieciskās darbības ietvaros, kā arī tādas darbības, kuras sekmē sabiedrības saimniecisko darbību vai ir radušās saistībā ar šādām darbībām, vai tieši izriet no tām;

5) attiecībā uz katru ilgtermiņa kreditoru posteni — kreditoru parādu kopsummu, kuras samaksas termiņš ir ilgāks par pieciem gadiem pēc bilances datuma, kā arī kreditoru parādu kopsummu, kas ir segta ar nodrošinājumu, norādot nodrošinājuma veidu un formu;

6) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā;

7) attiecībā uz katru ilgtermiņa ieguldījumu posteni norāda šādas ziņas:

a) iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa vai — attiecīgā gadījumā — patiesā vērtība vai pārvērtēšanā noteiktā vērtība pārskata gada sākumā un beigās,

b) vērtības palielinājumi, ieskaitot uzlabojumus pārskata gadā,

c) atsavināšana vai likvidācija pārskata gadā,

d) jebkura pārvietošana uz citu posteni pārskata gadā,

e) no ilgtermiņa ieguldījumu objekta iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā dienas aprēķināto vērtības samazinājuma korekciju kopsumma (turpmāk — uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas) pārskata

gada sākumā un beigās,

f) pārskata gadā aprēķinātās vērtības samazinājuma korekcijas,

g) uzkrāto vērtības samazinājuma korekciju kopsummas izmaiņas saistībā ar ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanu, likvidāciju vai pārvietošanu uz citu posteni pārskata gadā,

h) pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu objektu ražošanas pašizmaksā iekļauto aizņēmumu procentu summa;

8) informāciju par būtiskiem notikumiem pēc bilances datuma, kuri nav iekļauti bilancē vai peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(2) Ja pamatlīdzekļi ir novērtēti pārvērtētajās summās, piemērojot šā likuma 33.pantā doto iespēju, tad finanšu pārskata pielikumā ietver tabulu, kurā:

1) norādītas bilances posteņa "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" izmaiņas pārskata gadā, paskaidrojot pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem piemērojamo nodokļu aplikšanas kārtību;

2) sadalījumā pa bilancē norādītajiem pārvērtēto pamatlīdzekļu posteņiem sniegta informācija par vērtību, kāda būtu norādīta bilancē, ja attiecīgais postenis nebūtu pārvērtēts.

(3) Ja finanšu instrumenti ir novērtēti patiesajā vērtībā, piemērojot šā likuma 35.panta pirmajā daļā doto iespēju, tad finanšu pārskata pielikumā ietver arī:

1) nozīmīgākos pieņēmumus, uz kuriem pamatojas izmantoto novērtēšanas modeļu un metožu izvēle, ja šo instrumentu patiesā vērtība noteikta saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmās daļas 2.punktu;

2) sadalījumā pa finanšu instrumentu kategorijām atbilstoši starptautiskajos grāmatvedības standartos noteiktajam sadalījumam:

a) finanšu instrumentu patieso vērtību,

b) finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā,

c) finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kas iekļautas bilances postenī "Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve";

3) sadalījumā pa atvasināto finanšu instrumentu grupām — skaidrojumu par šiem instrumentiem, norādot kopsummas, kā arī informāciju par būtiskiem noteikumiem un nosacījumiem, kas varētu ietekmēt nākotnē gaidāmo naudas plūsmas apjomu, rašanās laiku un noteiktību;

4) tabulu, kurā norādītas bilances posteņa "Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve" izmaiņas pārskata gadā.

53.pants. Papildu informācija vidējām un lielām sabiedrībām finanšu pārskata pielikumā

(1) Vidējas un lielas sabiedrības finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šajā pantā noteikto papildu informāciju. Tā ir šāda:

1) ja nav izmantota šā likuma 35. panta pirmajā daļā paredzētā izvēles iespēja finanšu instrumentiem piemērot novērtēšanu patiesajā vērtībā, — skaidrojums par atvasināto finanšu instrumentu apmēru un būtību sadalījumā pa šo instrumentu grupām, norādot to patieso vērtību, ja to var noteikt ar kādu no šā likuma 37. pantā minētajām metodēm;

2) ja nav veikta šā likuma 23. panta trešajā daļā noteiktā vērtības samazināšana ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem, kuru patiesā vērtība ir mazāka par bilances vērtību, — informācija par atsevišķu aktīvu vai aktīvu grupu bilances vērtību un patieso vērtību, paskaidrojot, kādēļ netiek piemērota vērtības samazināšana, un norādot faktus, kas liecina, ka vērtības pazemināšanās ir īslaicīga un radusies pārejošu apstākļu dēļ;

3) vadībai par funkciju pildīšanu piešķirtās atlīdzības kopsumma sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām

(padomes un valdes locekļi). Tas pats attiecas uz pensijām un līdzīgām saistībām pret bijušajiem pārvaldes institūciju locekļiem;

4) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā sadalījumā pa kategorijām (padomes locekļi, valdes locekļi, pārējie darbinieki). Ja peļņas vai zaudējumu aprēķins nav sagatavots, pamatojoties uz šā likuma 2. pielikumā noteikto shēmu, personāla izmaksas detalizē tā, kā tas noteikts minētās shēmas 6. postenī;

5) atliktā nodokļa aktīvu un saistību atlikumi (ja tādi ir) pārskata gada sākumā un beigās un šo atlikumu izmaiņas;

6) ziņas par koncerna meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām:

a) nosaukums, juridiskā adrese un līdzdalības daļa procentos attiecīgās sabiedrības pamatkapitālā,

b) pašu kapitāla un peļņas vai zaudējumu apmērs atbilstoši katras šīs sabiedrības pēdējam apstiprinātajam gada pārskatam. Informāciju par asociētās sabiedrības pašu kapitāla un peļņas vai zaudējumu apmēru var nesniegt, ja attiecīgā sabiedrība nepublicē savu gada pārskatu un nav citas sabiedrības meitas sabiedrība;

7) pārskata gada laikā parakstīto akciju vai daļu skaits un nominālvērtība, ja tāda ir noteikta. Ja nominālvērtība nav noteikta, norāda šo akciju vai daļu uzskaites vērtību;

8) ja pamatkapitāls sastāv no vairāku veidu akcijām vai daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām), katra veida akciju vai daļu (kooperatīvajai sabiedrībai — paju) skaits un nominālvērtība. Ja nominālvērtība nav noteikta, norāda šo akciju vai daļu uzskaites vērtību;

9) jebkuras līdzdalības apliecības, konvertējamas obligācijas, regulētā tirgū tirgotas garantijas, iespējas līguma vai tamlīdzīga finanšu instrumenta esamība, norādot skaitu un tiesības, kādas tas piešķir;

10) personālsabiedrībai — arī katras komercsabiedrības, kuras dalībnieks ir šī personālsabiedrība, nosaukums, juridiskā adrese un veids;

11) ja sabiedrība ir citas komercsabiedrības meitas sabiedrība:

a) lielākās komercsabiedrības nosaukums un juridiskā adrese, kura kā koncerna mātes sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot šo sabiedrību,

b) mazākās komercsabiedrības nosaukums un juridiskā adrese, kura kā koncerna mātes sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot šo sabiedrību, un pati kā koncerna meitas sabiedrība ir iekļauta "a" apakšpunktā minētās lielākās komercsabiedrības sagatavotajā konsolidētajā gada pārskatā,

c) vieta [Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs (turpmāk — Uzņēmumu reģistrs) vai attiecīgā citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistru institūcija, vai attiecīgā koncerna mātes sabiedrība], kur var saņemt šā punkta "a" un "b" apakšpunktā minēto konsolidēto gada pārskatu kopijas, ar noteikumu, ka šie pārskati ir pieejami;

12) priekšlikums par peļņas sadali vai zaudējumu segšanu, bet attiecīgā gadījumā — informācija par peļņas sadali (arī par ārkārtas dividendēm, ja tādas ir bijušas) vai zaudējumu segšanu;

13) informācija par katru bilancē neiekļautu vienošanos, norādot tās veidu, mērķi un finansiālo ietekmi, ja ar šo vienošanos saistītie riski vai ieguvumi ir būtiski un ja informācija par šiem riskiem un ieguvumiem ir nepieciešama, lai novērtētu sabiedrības finansiālo stāvokli (piemēram, īpašiem nolūkiem dibinātas sabiedrības izveidošana vai izmantošana, ārzonu darbības, lai risinātu saimnieciskus, juridiskus, nodokļu vai grāmatvedības jautājumus, vienošanās par risku vai ieguvumu dalīšanu, kombinētie repo un pārdošanas darījumi, parāda faktūrkreditēšana, konsignācijas preču līgumi, līgumdarbu piesaistīšana, ārpakalpojumu izmantošana);

14) informācija par sabiedrības darījumiem ar saistītajām pusēm, ja šie darījumi ir būtiski un neatbilst parastajiem tirgus nosacījumiem, norādot šo darījumu summas, saistīto pušu attiecību veidu un citu informāciju par šiem darījumiem, kura nepieciešama, lai izprastu sabiedrības finansiālo stāvokli. Informāciju par atsevišķiem darījumiem ar saistītajām pusēm var apvienot grupās pēc šo darījumu veida, izņemot gadījumus, kad nepieciešama atsevišķi sniegta informācija, lai novērtētu saistīto pušu darījumu ietekmi uz sabiedrības finansiālo stāvokli;

15) detalizēta informācija par naudas un tās ekvivalentu atlikumiem (naudas plūsmas pārskatā) pārskata gada sākumā un beigās;

16) pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas saistībā ar grāmatvedības politikas maiņu vai iepriekšējo gadu kļūdas labošanu;

17) detalizēta informācija par pētniecības un attīstības izmaksām.

(2) Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 14. punktā noteiktajām informācijas sniegšanas prasībām, vidējām sabiedrībām atļauts norādīt tikai to informāciju par sabiedrības darījumiem ar saistītajām pusēm, kura attiecas uz darījumiem, kas veikti ar šīs pašas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem, meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām, kā arī ar šīs pašas sabiedrības vadību (padomes un valdes locekļiem).

(3) Šā panta pirmās daļas 6. punktā noteikto informāciju var nesniegt, ja tā varētu nopietni kaitēt attiecīgās sabiedrības interesēm, finanšu pārskata pielikumā norādot, ka šī informācija netiek sniegta minētā iemesla dēļ.

(4) Sabiedrība, kura pati ir koncerna mātes sabiedrība, var nesniegt šā panta pirmās daļas 6. punktā minētās ziņas finanšu pārskata pielikumā šādos divos gadījumos:

1) ja šā panta pirmās daļas 6. punktā noteiktās ziņas par koncerna meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām ir sniegtas konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, kuru sagatavojusi šī pati koncerna mātes sabiedrība vai cita, lielāka koncerna mātes sabiedrība, kura savā konsolidētajā finanšu pārskatā ir iekļāvusi minētās koncerna meitas sabiedrības un asociētās sabiedrības;

2) ja koncerna mātes sabiedrība savā finanšu pārskatā vai konsolidētajā finanšu pārskatā ir piemērojusi pašu kapitāla metodi koncerna meitas sabiedrību un asociēto sabiedrību novērtēšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022. Sk. pārejas noteikumu 9. punktu)

54.pants. Papildu informācija tikai lielām sabiedrībām finanšu pārskata pielikumā

(1) Lielas sabiedrības papildus šā likuma 52. un 53.pantā noteiktajai informācijai finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šādas ziņas:

1) neto apgrozījums sadalījumā pa saimnieciskās darbības veidiem atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulā (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2.red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (Dokuments attiecas uz EEZ), noteiktajai saimnieciskās darbības statistiskajai klasifikācijai, un pa ģeogrāfiskajiem tirgiem, ja sabiedrības darbības veidi un ģeogrāfiskie tirgi būtiski atšķiras;

2) pārskata gadā sabiedrības zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai (turpmāk — zvērināts revidents) aprēķinātās atlīdzības kopsumma sadalījumā par katru no šādiem zvērināta revidenta sniegto pakalpojumu veidiem:

a) gada pārskata obligātā revīzija (pārbaude),

b) citu revīzijas uzdevumu veikšana,

c) konsultācijas nodokļu jautājumos,

d) citu lietpratēja uzdevumu veikšana.

(2) Šā panta pirmās daļas 1.punktā noteikto informāciju atļauts nesniegt, ja tā varētu nopietni kaitēt attiecīgās sabiedrības interesēm, finanšu pārskata pielikumā norādot, ka šī informācija netiek sniegta minētā iemesla dēļ.

XI nodaļa
Vadības ziņojums

55. pants. Vadības ziņojuma sastāvs un saturs

(1) Vadības ziņojumā norāda vispārīgo informāciju un iekļauj ilgtspējas ziņojumu saskaņā ar Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu.

(1^1) Vispārīgajā informācijā sniedz skaidru informāciju par sabiedrības attīstību, darbības finansiālajiem rezultātiem un finansiālo stāvokli, kā arī informāciju par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem, ar kuriem sabiedrība saskaras. Šo informāciju pamato ar vispusīgu un visaptverošu sabiedrības attīstības, darbības finansiālo rezultātu un finansiālā stāvokļa analīzi atbilstoši attiecīgās sabiedrības darbības apjomam un sarežģītībai.

(2) Ciktāl tas ir nepieciešams, lai izprastu sabiedrības attīstību, darbības finansiālos rezultātus vai finansiālo stāvokli, šā panta pirmajā daļā minētajā analīzē iekļauj:

1) finansiālo rezultātu rādītājus;

2) ciktāl tie ir būtiski, arī galvenos sabiedrību un attiecīgo nozari raksturojošos nefinanšu rādītājus, kā arī informāciju par vides aizsardzības prasību ietekmi un informāciju par darbiniekiem vai citu informāciju;

3) attiecīgā gadījumā — atsauces uz finanšu pārskatā norādītajām summām un papildu skaidrojumus par tām.

(3) Vadības ziņojuma vispārīgajā informācijā sniedz ziņas arī par:

1) turpmāko sabiedrības attīstību;

2) pasākumiem pētniecības un attīstības jomā;

3) sabiedrības savu akciju vai daļu kopumu, tajā skaitā par:

a) iemeslu savu akciju vai daļu iegādei pārskata gadā,

b) pārskata gadā atpirkto vai pārdoto savu akciju vai daļu skaitu un to nominālvērtības kopsummu vai, ja nominālvērtība nav noteikta, — šo akciju vai daļu uzskaites vērtības kopsummu, kā arī īpatsvaru procentos pamatkapitālā, atpirkšanas vai pārdošanas kopsummu,

c) sabiedrības iegūto un turēto savu akciju vai daļu skaitu un to nominālvērtības kopsummu vai, ja nominālvērtība nav noteikta, — šo akciju vai daļu uzskaites vērtības kopsummu, kā arī šīs kopsummas īpatsvaru pamatkapitālā pārskata gada beigās;

4) sabiedrības filiālēm un pārstāvniecībām ārvalstīs (skaits sadalījumā pa valstīm);

5) finanšu instrumentu izmantošanu, ja tas ir būtiski sabiedrības aktīvu, saistību, finansiālā stāvokļa un peļņas vai zaudējumu novērtēšanai:

a) finanšu riska vadības mērķi un politiku, pieņemtā riska vadības politiku attiecībā uz katru nozīmīgu prognozēto nākotnes darījumu veidu, kuram tiek piemērota riska ierobežošanas uzskaite,

b) sabiedrības pakļautību tirgus riskam, kredītriskam, likviditātes riskam un naudas plūsmas riskam.

(4) Mazām sabiedrībām un vidējām sabiedrībām atļauts nesniegt šā panta otrās daļas 2.punktā minēto informāciju.

(5) Liela sabiedrība, kā arī vidēja un maza sabiedrība, izņemot mikrosabiedrības, ja šo sabiedrību pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, vadības ziņojumā sniedz informāciju arī par būtiskiem nemateriālajiem resursiem un paskaidro, kā sabiedrības darbības modelis ir pamatā atkarīgs no šādiem resursiem un kā šie resursi rada vērtību sabiedrībai.

(6) Liela sabiedrība, kā arī vidēja un maza sabiedrība, izņemot mikrosabiedrības, ja šo sabiedrību pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, vadības ziņojuma atsevišķā sadaļā iekļauj skaidri identificējamu ilgtspējas ziņojumu par sabiedrības darbības ietekmi uz ilgtspējas jautājumiem, kā arī ilgtspējas jautājumu ietekmi uz sabiedrības attīstību, darbības rezultātiem un stāvokli saskaņā ar Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024. Sk. pārejas noteikumu 12. punktu)

XII nodaļa
Atvieglojumi un atbrīvojumi mikrosabiedrībām

56.pants. Atļauja nesagatavot vadības ziņojumu

Mikrosabiedrībai atļauts nesagatavot vadības ziņojumu, ja tā šā likuma 55.panta trešās daļas 3.punktā minēto informāciju par savu akciju vai daļu kopumu sniedz finanšu pārskata pielikumā.

57.pants. Atļauja sagatavot saīsinātu finanšu pārskata pielikumu

Mikrosabiedrībai atļauts sagatavot saīsinātu finanšu pārskata pielikumu. Saīsinātajā finanšu pārskata pielikumā atļauts nesniegt informāciju, kas minēta šā likuma 52.panta pirmās daļas 4., 7. un 8.punktā.

58.pants. Atbrīvojums no finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas

(1) Ja mikrosabiedrība bilances datumā nepārsniedz divas no šā panta otrajā daļā norādītajām robežvērtībām, atkāpjoties no šā likuma 9.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām, tai atļauts nesagatavot finanšu pārskata pielikumu. Šādā gadījumā bilances beigās piezīmju veidā ar skaitļiem, tekstā vai tabulās (turpmāk — bilances piezīmes) sniedz šā likuma 52.panta pirmās daļas 2. un 3.punktā un 55.panta trešās daļas 3.punktā minēto informāciju, kā arī ziņas par pārskata gada vidējo darbinieku skaitu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās robežvērtības ir šādas:

1) bilances kopsumma — 63 000 *euro*;

2) neto apgrozījums — 125 000 *euro*;

3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 5.

(3) Mikrosabiedrība, kura nesagatavo finanšu pārskata pielikumu un pārskata gadā ir:

1) mainījusi peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmu, papildus paskaidro šīs maiņas iemeslu (10.panta sestā daļa);

2) apvienojusi vienā bilances postenī maznozīmīgas summas, kuras attiecas uz vairākiem bilances posteņiem, papildus sniedz šīs kopsummas detalizāciju (11.panta otrā daļa);

3) konstatējusi iepriekšējo pārskata gadu kļūdas vai mainījusi grāmatvedības politiku un attiecīgi koriģējusi iepriekšējo pārskata gadu datus, par katru gadījumu papildus sniedz skaidrojumu (12.panta trešā daļa);

4) iekļāvusi jaunizveidota objekta ražošanas pašizmaksā saņemto aizņēmumu procentus, papildus sniedz ziņas par pašizmaksā iekļauto procentu apmēru (28.pants).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024. Sk. pārejas noteikumu 13. punktu)

59.pants. Aizliegums izmantot iespēju novērtēt finanšu instrumentus patiesajā vērtībā

Uz tādu mikrosabiedrību, kura izmanto vismaz vienu no šā likuma 56., 57. vai 58.pantā minētajiem atvieglojumiem vai atbrīvojumiem, neattiecas šā likuma VI nodaļā minētā iespēja novērtēt finanšu instrumentus to patiesajā vērtībā.

60.pants. Atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošanas aizliegums noteikta veida sabiedrībām

Šā likuma 56., 57. un 58.pantā paredzētie atvieglojumi un atbrīvojumi neattiecas uz tādu mikrosabiedrību:

1) kuras vienīgais uzdevums ir ieguldīt savus līdzekļus dažādos vērtspapīros, nekustamajā īpašumā vai citos

aktīvos ar vienīgo mērķi sadalīt ieguldījumu risku un nodrošināt saviem akcionāriem vai dalībniekiem peļņu no viņu līdzekļu pārvaldīšanas;

2) kuru ar šā panta 1.punktā minēto mikrosabiedrību saista līdzdalība kapitālā (turpmāk šajā punktā — saistītā mikrosabiedrība), ja šīs saistītās mikrosabiedrības vienīgais mērķis ir iegādāties pilnībā apmaksātas akcijas vai daļas, ko emitējusi 1.punktā minētā mikrosabiedrība;

3) kuras vienīgais mērķis ir iegādāties līdzdalību (akcijas vai daļas) citās sabiedrībās, pārvaldīt šo līdzdalību un gūt no tās peļņu, neiesaistoties minēto citu sabiedrību pārvaldē ne tiešā, ne netiešā veidā, bet arī neierobežojot savas akcionāra vai dalībnieka tiesības.

XIII nodaļa
Konsolidētais gada pārskats un konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības

61.pants. Pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu

Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai un kooperatīvajai sabiedrībai, Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas ekonomisko interešu grupai, Eiropas kooperatīvajai sabiedrībai un Eiropas komercsabiedrībai, ja minētā persona ir koncerna mātes sabiedrība, ir pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu par katru pārskata gadu Grāmatvedības likuma izpratnē, ja šī mātes sabiedrība tieši vai netieši (ar vienas vai vairāku šā koncerna meitas sabiedrību līdzdalību) ir ieguvusi kontroli atbilstoši vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

1) tai ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums (vairāk par 50 procentiem balsstiesību), pamatojoties uz kapitāla līdzdalību attiecīgajā meitas sabiedrībā (neatkarīgi no šīs līdzdalības daļas lieluma);

2) tai ir tiesības iecelt vai atcelt meitas sabiedrības pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu vairākumu (vairāk par 50 procentiem locekļu skaita), pamatojoties uz kapitāla līdzdalību attiecīgajā meitas sabiedrībā (neatkarīgi no šīs līdzdalības daļas lieluma);

3) tai ir tiesības izmantot dominējošo ietekmi koncerna meitas sabiedrībā, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar citiem meitas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem vai saskaņā ar šīs sabiedrības statūtiem (neatkarīgi no tā, vai mātes sabiedrībai ir vai nav kapitāla līdzdalības daļas šajā sabiedrībā);

4) vairākums koncerna meitas sabiedrības pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu, kas bijuši attiecīgajos amatos kārtējā pārskata gadā, iepriekšējā pārskata gadā un līdz šī konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanai ir iecelti vienīgi koncerna mātes sabiedrības balsstiesību izmantošanas rezultātā;

5) tā vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā koncerna meitas sabiedrībā, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar citiem šīs meitas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

62.pants. Balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaita aprēķināšana

Šā likuma 61.pantā minēto balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitu aprēķina šādi:

1) koncerna mātes sabiedrības akcionāru vai dalībnieku balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitam pieskaita attiecīgi to balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitu, kas ir citām šā koncerna meitas sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet koncerna mātes sabiedrības vai šā koncerna meitas sabiedrības labā;

2) koncerna meitas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku balsstiesību kopskaitu samazina par balsstiesībām, kas attiecas uz akcijām vai daļām:

a) kuras pieder mazākumakcionāriem un tiek izmantotas pašu mazākumakcionāru labā,

b) kuras tiek turētas kā saistību nodrošinājums tādā apjomā, kādā balsstiesības tiek izmantotas tās personas labā, kurai sniegts saistību nodrošinājums, vai saskaņā ar aizdevuma devēja nosacījumiem,

c) kuru turētājs ir pati attiecīgā meitas sabiedrība vai tās meitas sabiedrība, vai persona, kura darbojas savā vārdā, bet pašas attiecīgās meitas sabiedrības vai tās meitas sabiedrības labā.

63.pants. Konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības

(1) Sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, konsolidācijā iesaistāma koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības neatkarīgi no tā, vai šo meitas sabiedrību juridiskā adrese ir Latvijas Republikā vai ārvalstīs, izņemot tās meitas sabiedrības, kuras saskaņā ar šā likuma 68.pantu konsolidācijā neiesaista.

(2) Koncerna meitas sabiedrību iesaista konsolidācijā, sākot ar to dienu, kurā koncerna mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār šo meitas sabiedrību.

(3) Koncerna meitas sabiedrību izslēdz no konsolidācijas, sākot ar to dienu, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār šo meitas sabiedrību.

64.pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu maza koncerna mātes sabiedrībai

(1) Šā likuma 61.pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tā ir maza koncerna mātes sabiedrība (6. un 7.pants).

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro, ja koncerna mātes sabiedrības vai tās meitas sabiedrības pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū.

65.pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kura ir cita koncerna meitas sabiedrība

(1) Šā likuma 61.pantā minētā koncerna mātes sabiedrība, kas vienlaikus ir cita koncerna meitas sabiedrība, ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja šīs (no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās) sabiedrības koncerna mātes sabiedrība ir tāda Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

1) tai pieder visas (100 procenti) šajā pantā noteiktajā kārtībā no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības akcijas vai daļas. Nosakot kapitāla līdzdalību šajā sabiedrībā, neņem vērā tās akcijas vai daļas, kuras pieder šīs sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem saskaņā ar pienākumu, kas noteikts normatīvajos aktos vai šīs sabiedrības dibināšanas dokumentos vai statūtos;

2) tai pieder vismaz 90 procenti šajā pantā noteiktajā kārtībā no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības akciju vai daļu, un pārējie šīs sabiedrības akcionāri vai dalībnieki (mazākumakcionāri) ir piekrituši (ir informēti un neiebilst) minētā atbrīvojuma piemērošanai.

(2) Šajā pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

1) no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotā koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības ir iekļautas tās koncerna mātes sabiedrības konsolidētajā gada pārskatā, kura ir Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība, un šis pārskats ir sagatavots atbilstoši tās valsts prasībām, kurā šī sabiedrība reģistrēta, vai starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Nosacījums neattiecas uz konsolidētā ilgtspējas ziņojuma sagatavošanu;

2) šīs daļas 1.punktā minētā konsolidētā gada pārskata noraksts kopā ar zvērināta revidenta ziņojuma norakstu vai tās personas ziņojuma norakstu, kura citā Eiropas Savienības dalībvalstī ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata pārbaudi, un šo dokumentu tulkojums latviešu valodā (ja dokumentus iesniedz citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība un tie nav sagatavoti latviešu valodā) ir iesniegti Uzņēmumu reģistram šā likuma 98.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā;

3) šīs daļas 1.punktā minētā konsolidētā gada pārskata noraksts kopā ar zvērināta revidenta ziņojuma norakstu vai tās personas ziņojuma norakstu, kura citā Eiropas Savienības dalībvalstī ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata pārbaudi (ja minētie dokumenti ir sagatavoti latviešu valodā), vai minēto dokumentu tulkojums latviešu valodā (ja dokumentus iesniedz citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība un tie nav sagatavoti latviešu valodā) ir publicēti šā likuma 98. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā;

4) no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības finanšu pārskata pielikumā ir norādīti tās koncerna mātes sabiedrības identifikācijas dati (nosaukums, juridiskā adrese un reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā vai attiecīgajā citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistru institūcijā) un informācija par to, ka šī sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu.

(3) Šajā pantā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro, ja koncerna mātes sabiedrības vai tās meitas sabiedrības pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

66.pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kurai ir tikai tādas meitas sabiedrības, par kurām informācija nav būtiska

Šā likuma 61.pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tai ir tikai tādas meitas sabiedrības, par kurām informācija (vērtējot gan katru meitas sabiedrību atsevišķi, gan visas meitas sabiedrības kā kopumu) nav būtiska.

67.pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kurai ir tikai tādas meitas sabiedrības, kuras neiesaista konsolidācijā

Šā likuma 61.pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tai ir tikai tādas meitas sabiedrības, kuras neiesaista konsolidācijā, pamatojoties uz šā likuma 68.pantā minētajiem apstākļiem.

68.pants. Koncerna meitas sabiedrības neiesaistīšana konsolidācijā

Koncerna meitas sabiedrībai nav jābūt iesaistītai konsolidācijā, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) stingri ilglaicīgi ierobežojumi būtiski apgrūtina koncerna mātes sabiedrības iespējas īstenot savas tiesības uz šīs koncerna meitas sabiedrības mantu un vadību;

2) ļoti retos gadījumos — konsolidētā gada pārskata sagatavošanai nepieciešamo informāciju iespējams iegūt, vienīgi kavējot šā likuma 97.pantā noteiktos termiņus un ar pārmērīgi lielām izmaksām;

3) koncerna meitas sabiedrības akcijas vai daļas tās mātes sabiedrības īpašumā tiek turētas vienīgi nolūkā vēlāk tās pārdot;

4) informācija par koncerna meitas sabiedrību nav būtiska šā likuma 69.panta trešās daļas prasību īstenošanai. Ja vienā un tajā pašā koncernā ir vairākas šādas meitas sabiedrības un tās ir nozīmīgas kā kopums, kuru izslēdzot no konsolidācijas netiktu sniegts patiess un skaidrs priekšstats par šā koncerna darbības rezultātiem un finansiālo stāvokli, tad tās izslēgt no konsolidācijas nav atļauts.

XIV nodaļa
Konsolidētā gada pārskata sagatavošanas nosacījumi

69.pants. Konsolidētā gada pārskata sastāvs un tā sagatavošanas vispārīgie noteikumi

(1) Konsolidētais gada pārskats kā vienots kopums sastāv no konsolidētā finanšu pārskata un konsolidētā vadības ziņojuma. Konsolidētais finanšu pārskats sastāv no konsolidētās bilances, konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina, konsolidētā naudas plūsmas pārskata, konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata un konsolidētā finanšu pārskata pielikuma (turpmāk — konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļas).

(2) Konsolidēto gada pārskatu sagatavo saprotami un atbilstoši Grāmatvedības likumam, šim likumam un citiem normatīvajiem aktiem.

(3) Konsolidētajam gada pārskatam jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par koncerna līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu.

(4) Ja atbilstoši šim likumam sagatavotajā konsolidētajā gada pārskatā ietvertā informācija nedod pietiekami patiesu un skaidru priekšstatu par koncernu, sniedz papildu informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

(5) Lai par koncernu sniegtu patiesu un skaidru priekšstatu šā panta trešās daļas izpratnē, izņēmuma gadījumā var atkāpties no šā likuma 71., 72., 74., 76., 77., 78., 79., 81., 86. un 87.panta prasībām. Katru šādu atkāpšanās gadījumu paskaidro konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, norādot šā likuma normu, no kuras piemērošanas koncerna mātes sabiedrība ir atkāpusies, šīs atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz koncerna līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem vai naudas plūsmu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

70.pants. Atļauja sagatavot konsolidēto finanšu pārskatu saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 19.jūlija regulas (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu 5.pantu, koncerna mātes sabiedrība var sagatavot konsolidētos gada pārskatus saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šajā pantā minētajā gadījumā koncerna mātes sabiedrība konsolidētā gada pārskata un konsolidētā finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai konsolidētajā finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šā likuma 3.panta piektās daļas 1., 2. un 3.punkta nosacījumus.

71.pants. Konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļu shēmas

(1) Konsolidēto bilanci sagatavo atbilstoši šā likuma 1.pielikumā norādītajai shēmai.

(2) Konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina sagatavošanai var izvēlēties vienu no šā likuma 2. vai 3.pielikumā norādītajām shēmām.

(3) Konsolidēto naudas plūsmas pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma 4. vai 5.pielikumā norādītajai shēmai.

(4) Konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma 6.pielikumā norādītajai shēmai.

(5) Konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām attiecīgi piemēro šā likuma 10., 11., 12., 14. un 15.panta, kā arī V, VI, VII, VIII un IX nodaļas noteikumus, ņemot vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā finanšu pārskata īpatnībām.

72.pants. Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību finanšu pārskata posteņos norādīto summu apvienošanas kārtība

(1) Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavo, šajā pantā norādītajā kārtībā apvienojot koncerna mātes sabiedrības un konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību (turpmāk arī — konsolidācijā iesaistītās sabiedrības) finanšu pārskata attiecīgajos posteņos norādītās summas. Lai konsolidētais finanšu pārskats būtu sagatavots kā vienas atsevišķas sabiedrības finanšu pārskats, ievēro šā likuma 73.pantā norādītās konsolidācijas procedūras.

(2) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību bilanču aktīva un pasīva posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā bilancē.

(3) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(4) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību naudas plūsmas pārskata posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā, ja to sagatavo, piemērojot tiešo metodi. Ja konsolidēto naudas plūsmas pārskatu sagatavo, piemērojot netiešo metodi, tad šajā pārskatā iekļaujamās summas aprēķina, attiecīgi palielinot vai samazinot summas, kas norādītas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos. Aprēķiniem izmanto konsolidētajā bilancē iekļauto, kā arī papildus iegūto informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību naudas plūsmām pārskata gadā (46.pants).

(5) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata posteņos iekļaujamās summas nosaka, pamatojoties uz konsolidētās bilances pašu kapitāla posteņos norādītajām summām un papildus iegūto informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību pašu kapitāla un tā sastāvdaļu izmaiņām pārskata gadā.

73.pants. Konsolidācijas procedūras

(1) Konsolidācijas procedūras ir šādas:

1) koriģē tos konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību finanšu pārskatus, kuros izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā (piemēro 74.panta nosacījumus);

2) pārrēķina *euro* ārvalstīs reģistrēto koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskatus (piemēro 75.panta nosacījumus);

3) savstarpēji izslēdz koncerna mātes sabiedrības ieguldījuma bilances vērtību un atbilstošo līdzdalības daļas vērtību meitas sabiedrības pašu kapitālā (pašu kapitāla konsolidācija) (piemēro 76.panta nosacījumus);

4) pilnībā izslēdz no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem iegrāmatotās:

a) savstarpējo norēķinu atlikumu summas (piemēro 77.panta nosacījumus),

b) ieņēmumu vai izmaksu summas (piemēro 78.panta nosacījumus),

c) līdzekļu (aktīvu) bilances vērtības palielinājuma vai samazinājuma summas (piemēro 79.panta nosacījumus);

5) nosaka mazākumakcionāru līdzdalības daļu konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pašu kapitālā un pārskata gada peļņā vai zaudējumos (piemēro 80.panta nosacījumus).

(2) Konsolidēto finanšu pārskatu pamato ar aprēķiniem un tabulām, kuru sagatavošanā ievēro Grāmatvedības likumā attaisnojuma dokumentiem un grāmatvedības reģistriem noteiktās prasības. Minēto dokumentu — aprēķinu un tabulu — glabāšanas laiks ir 10 gadi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

74.pants. Konsolidācijā iesaistītas meitas sabiedrības finanšu pārskata koriģēšana, ja izmantoti atšķirīgi grāmatvedības principi un citas novērtēšanas metodes

(1) Ja konsolidācijā iesaistītas koncerna meitas sabiedrības finanšu pārskatā izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā, tad koncerna mātes sabiedrība, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, attiecīgos finanšu pārskata posteņus koriģē. Aprēķinātās korekciju summas apmērā attiecīgi palielina vai samazina attiecīgās koncerna meitas sabiedrības bilances posteņu vērtību un attiecīgos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus.

(2) Izņēmuma gadījumos, kad aprēķināt korekciju summas faktiski nav iespējams, atļauts atkāpties no šā panta pirmās daļas prasībām. Par katru šādu atkāpšanās gadījumu sniedz informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, paskaidrojot iemeslu.

75.pants. Ārvalstī reģistrētas koncerna meitas sabiedrības finanšu pārskata pārrēķināšana *euro*

(1) Lai konsolidētajā finanšu pārskatā iekļautu ārvalstī reģistrētu koncerna meitas sabiedrību, ārvalsts valūtā sagatavoto šīs sabiedrības gada pārskatu pārrēķina *euro*. Izdarot pārrēķinus, ievēro šādus nosacījumus:

1) aktīvus un pasīvus (līdzekļus, saistības un pašu kapitālu) pārrēķina *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā bilances datumā (dienas beigās);

2) ieņēmumus un izdevumus (izmaksas) pārrēķina *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā saimnieciskā darījuma dienas sākumā.

(2) Šā panta pirmās daļas 2.punktā minēto ieņēmumu un izdevumu (izmaksu) pārrēķināšanai *euro* drīkst izmantot nedēļas, mēneša vai pārskata gada vidējo konkrētās ārvalsts valūtas kursu, kas aprēķināts, saskaitot attiecīgā laikposma visu kalendāra dienu sākumā spēkā esošo grāmatvedībā izmantojamo ārvalsts valūtas kursu un iegūto kopsummu dalot ar attiecīgā laikposma kalendāra dienu skaitu.

(3) Ja šajā pantā noteiktās pārrēķināšanas rezultātā izveidojas bilances vai peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu vērtības starpības, tās norāda tieši konsolidētajās rezervēs. Konsolidētajā bilancē minētajās rezervēs ietvertās pozitīvās vai negatīvās starpības norāda atsevišķā postenī "Ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve" vai kopējā konsolidēto rezervju summā, ietverot šīs summas sadalījumu konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

76.pants. Pašu kapitāla konsolidācija

(1) Šā likuma 73.panta pirmās daļas 3.punktā minēto pašu kapitāla konsolidāciju veic, pamatojoties uz konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību akciju vai daļu bilances vērtību datumā, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

1) tas ir datums, kad meitas sabiedrība pirmo reizi tika iesaistīta konsolidācijā;

2) tas ir meitas sabiedrības akciju vai daļu iegādes (pirkšanas) datums;

3) tas ir datums, ar kuru sabiedrība ir kļuvusi par koncerna meitas sabiedrību, ja šīs sabiedrības akcijas vai daļas ir iegādātas (pirktas) dažādos datumos. Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā norāda vērtības noteikšanas datumu.

(2) Pašu kapitāla konsolidācijas rezultātā radušos starpību attiecina uz konsolidētās bilances posteņu vērtību, to attiecīgi palielinot vai samazinot, ja šo posteņu vērtība ir augstāka vai zemāka par konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības bilancē sākotnēji norādīto uzskaites vērtību. Ja nav iespējams minēto starpību pilnībā attiecināt uz konsolidētās bilances posteņiem, jebkuru atlikušo pozitīvo summu norāda postenī "Nemateriālā vērtība" šīs bilances aktīvā. Atlikušo negatīvo starpību nekavējoties iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(3) Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz informāciju par izmantotajām metodēm, postenī "Nemateriālā vērtība" ietverto summu un tās izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu.

(4) Šajā pantā noteikto kārtību nepiemēro koncerna mātes sabiedrības akcijām vai daļām, kas ir šīs mātes sabiedrības vai kādas konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības īpašumā. Konsolidētajā bilancē šādas akcijas un daļas norāda postenī "Pašu akcijas un daļas".

77.pants. Savstarpējo norēķinu atlikumu summu izslēgšana

No konsolidētās bilances posteņiem izslēdz konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējo darījumu rezultātā iegrāmatotās savstarpējo norēķinu atlikumu summas (arī par dividendēm), kas ietvertas debitoru un kreditoru parādu posteņos un uzkrājumu posteņos.

78.pants. Ieņēmumu un izmaksu izslēgšana

No konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem izslēdz no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem radušos ieņēmumus un ar šiem ieņēmumiem saistītās izmaksas, šajās sabiedrībās aprēķinātās un uz konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām attiecinātās dividendes, procentu ieņēmumus un maksājumus, kā arī līdzīgas izmaksas.

79.pants. Līdzekļu (aktīvu) vērtības palielinājuma vai samazinājuma summu izslēgšana

No konsolidētās bilances posteņiem izslēdz šādas no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem iegrāmatotās summas:

1) uz citiem pārskata gadiem attiecinātās ieņēmumu un izdevumu summas, kas ietvertas nākamo periodu ieņēmumu vai nākamo periodu izmaksu posteņos;

2) pamatlīdzekļu, krājumu un citu līdzekļu vērtības pieauguma vai samazinājuma summas, kas ietvertas attiecīgos bilances aktīva un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos, ja vien šādas samazinājuma summas nav neatgūstamas.

80.pants. Mazākumakcionāru līdzdalības daļa

(1) Konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pašu kapitāla attiecīgo daļu tādā apmērā, kādā tā attiecas uz mazākumakcionāriem piederošajām akcijām un daļām, norāda konsolidētās bilances postenī "Mazākumakcionāru līdzdalības daļa".

(2) Konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pārskata gada peļņu vai zaudējumus, kas attiecas uz mazākumakcionāriem piederošajām akcijām un daļām, norāda konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa".

81.pants. Atliktā nodokļa saistību un atliktā nodokļa aktīvu summas

Atliktā nodokļa saistību vai atliktā nodokļa aktīvu summas iekļauj konsolidētajā bilancē, ja sagaidāms, ka konsolidācijā iesaistīta sabiedrība tās attiecīgi segs vai atgūs nākamajos pārskata gados.

82.pants. Konsolidētā gada pārskata bilances datums

(1) Konsolidētā gada pārskata, koncerna mātes sabiedrības gada pārskata un konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību gada pārskatu bilances datumam jābūt vienādam, un tā ir diena, kad sagatavots mātes sabiedrības gada pārskats.

(2) Ja konsolidācijā iesaistītās koncerna meitas sabiedrības gada pārskata bilances datums atšķiras no mātes sabiedrības gada pārskata bilances datuma par trim mēnešiem un vairāk, šādu meitas sabiedrību iesaista konsolidācijā, pamatojoties uz konsolidācijai sagatavotajiem (nerevidētajiem) finanšu pārskatiem, kuru bilances datums atbilst konsolidētā gada pārskata bilances datumam.

83.pants. Koncerna meitas sabiedrības ieņēmumu un izmaksu iekļaušana konsolidētajā peļņas un zaudējumu aprēķinā

Koncerna meitas sabiedrības ieņēmumus un izmaksas iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, sākot ar datumu, kurā šī sabiedrība ir kļuvusi par koncerna meitas sabiedrību, un līdz datumam, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār šo meitas sabiedrību.

84.pants. Koncerna meitas sabiedrības bilances posteņu un mazākumakcionāru līdzdalības daļas izslēgšana no konsolidētās bilances

(1) Ja koncerna mātes sabiedrība zaudē kontroli pār konsolidācijā iesaistītu koncerna meitas sabiedrību, no konsolidētās bilances izslēdz:

1) šīs meitas sabiedrības bilances aktīva un pasīva posteņus;

2) attiecīgo mazākumakcionāru līdzdalības daļu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos posteņus novērtē atbilstoši vērtībai, kāda šiem posteņiem ir datumā, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār konsolidācijā iesaistīto koncerna meitas sabiedrību.

85.pants. Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību sastāva izmaiņas

(1) Ja pārskata gada laikā konsolidācijā iesaistīto sabiedrību sastāvā ir notikušas nozīmīgas izmaiņas, konsolidētajā finanšu pārskatā iekļauj informāciju, kas ļauj šo pārskatu salīdzināt ar iepriekšējo pārskata gadu konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās prasības izpildei drīkst atbilstoši koriģēt konsolidētajā bilancē norādītos attiecīgos posteņu atlikumus pārskata gada sākumā (attiecīgos iepriekšējā pārskata gada skaitļus) un sagatavot koriģētu konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

86.pants. Kopīgi pārvaldītas sabiedrības iekļaušana konsolidētajā finanšu pārskatā

(1) Ja konsolidācijā iesaistīta sabiedrība un viena vai vairākas šajā konsolidācijā neiesaistītas sabiedrības kopīgi

pārvalda citu sabiedrību, tad šo kopīgi pārvaldīto sabiedrību iekļauj konsolidācijā, piemērojot pašu kapitāla metodi. Pašu kapitāla metode ir grāmatvedības metode, kuru lietojot līdzdalību citas sabiedrības pamatkapitālā sākotnēji — iegādes (pirkšanas) datumā — novērtē un iegrāmato atbilstoši iegādes izmaksām, bet pēc šā datuma katra pārskata gada beigās minētās līdzdalības vērtību koriģē, to palielinot vai samazinot atkarībā no šīs citas sabiedrības pašu kapitāla kopsummas palielinājuma vai samazinājuma attiecīgajā laikposmā.

(2) Pamatojoties uz pašu kapitāla metodi novērtētu līdzdalību kopīgi pārvaldītā sabiedrībā, ja ietekme uz šo sabiedrību ir būtiska, kas tiek nodrošināta ar ne mazāk par 20 un ne vairāk par 50 procentiem no balsstiesībām šajā sabiedrībā, norāda konsolidētās bilances postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā" un piemēro šā likuma 87.panta prasības. Ja ietekme uz kopīgi pārvaldītu sabiedrību nav būtiska, līdzdalību kopīgi pārvaldītā sabiedrībā norāda konsolidētās bilances postenī "Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi".

(3) Atkāpjoties no šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā, kopīgi pārvaldītas sabiedrības līdzekļus, saistības, pašu kapitālu, ieņēmumus un izdevumus (izmaksas) drīkst iekļaut konsolidētajā finanšu pārskatā proporcionāli konsolidācijā iesaistīto sabiedrību kapitāla līdzdalības daļai šajā sabiedrībā.

(4) Kopīgi pārvaldītas sabiedrības iekļaušana konsolidācijā, izmantojot šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā norādīto metodi, ir iespējama tikai tad, ja attiecīgi ievēro šā likuma 71.panta piektās daļas, 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84. un 85.panta prasības.

87.pants. Asociētās sabiedrības iekļaušana konsolidētajā finanšu pārskatā

(1) Ja konsolidācijā iesaistītai sabiedrībai ir asociētā sabiedrība, to norāda konsolidētās bilances postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā".

(2) Konsolidētajā bilancē sākotnēji iekļaujot līdzdalību asociētās sabiedrības kapitālā, to novērtē kā summu, kas sastāv no asociētās sabiedrības akciju vai daļu iegādes vērtības un šīs līdzdalības vērtības palielinājuma vai samazinājuma laikposmā no iegādes datuma vai no datuma, kurā šī sabiedrība kļuvusi par asociēto sabiedrību, ja asociētās sabiedrības akcijas vai daļas iegādātas (pirktas) dažādos datumos, līdz konsolidētā gada pārskata bilances datumam. Minēto vērtības palielinājumu vai samazinājumu aprēķina saskaņā ar asociētās sabiedrības gada pārskata datiem, pamatojoties uz ieguldītā kapitāla īpatsvaru (procentos) asociētās sabiedrības pašu kapitālā (pašu kapitāla metode).

(3) Starpību starp asociētās sabiedrības akciju vai daļu iegādes vērtību, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 14.panta pirmās daļas 10.punktā paredzētajiem novērtēšanas noteikumiem, un summu, kas atbilst ieguldītā kapitāla īpatsvaram (procentos) asociētās sabiedrības pašu kapitālā iegādes datumā, norāda konsolidētā finanšu pārskata pielikumā. Minēto starpību aprēķina pēc stāvokļa datumā, kurā pašu kapitāla metode ir lietota pirmo reizi. Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā norāda arī to, vai, sākotnēji iekļaujot konsolidētajā bilancē līdzdalību asociētajā sabiedrībā, tā norādīta iegādes vērtībā vai summā, kas atbilst tās īpatsvaram asociētās sabiedrības pašu kapitālā.

(4) Asociētās sabiedrības gada pārskatu, ja iespējams, sagatavo atbilstoši konsolidētajā finanšu pārskatā izmantotajām grāmatvedības metodēm. Ja asociētā sabiedrība reģistrēta ārvalstī, tā ārvalsts valūtā sagatavoto gada pārskatu pārrēķina *euro*, attiecīgi piemērojot šā likuma 75.panta noteikumus. Ja asociētās sabiedrības finanšu pārskatā izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā konsolidētajā finanšu pārskatā, tad koncerna mātes sabiedrība, lai aprēķinātu šā panta trešajā daļā minēto starpību, var attiecīgi koriģēt asociētās sabiedrības atbilstošos finanšu pārskata posteņus. Ja šāda koriģēšana nav notikusi, par šo faktu sniedz informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

(5) Nākamajos pārskata gados pēc tam, kad līdzdalība asociētās sabiedrības kapitālā sākotnēji iekļauta konsolidētajā bilancē, postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā" norādīto summu koriģē, to palielinot vai samazinot atkarībā no asociētās sabiedrības pašu kapitāla summas palielinājuma vai samazinājuma attiecīgajā laikposmā.

(6) Postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā" norādīto summu katra pārskata gada beigās samazina arī par asociētās sabiedrības aprēķināto dividenžu summu, kas attiecas uz šo līdzdalību.

(7) Ja šā panta trešajā daļā minētā starpība ir pozitīva, to iekļauj konsolidētās bilances postenī "Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā" norādītajā summā. Ja nav iespējams šo starpību pilnībā attiecināt uz minēto bilances posteni, jebkuru atlikušo pozitīvo summu norāda postenī "Nemateriālā vērtība". Radušos negatīvo starpību nekavējoties iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(8) Asociētās sabiedrības pārskata gada peļņas vai zaudējumu summu, kas attiecas uz konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām piederošajām akcijām vai daļām, norāda atsevišķā konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī,

ievērojot vienu no šādiem nosacījumiem:

1) postenī "Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā" — ja tā ir asociētās sabiedrības peļņas daļa;

2) postenī "Līdzdalības asociētajās sabiedrībās vērtības samazināšanās" — ja tā ir asociētās sabiedrības zaudējumu daļa.

(9) Sabiedrības līdzdalību asociētās sabiedrības ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē un citās rezervēs, kas izveidotas saistībā ar aktīvu vērtības izmaiņām, norāda konsolidētajā bilancē, iekļaujot tieši pašu kapitālā.

(10) Šā likuma 73.panta pirmās daļas 4.punktā paredzēto izslēgšanu veic tikai tādā apmērā, kādā tā ir pamatota ar attaisnojuma dokumentiem vai faktiem, par kuriem ir iespējams iegūt attaisnojuma dokumentus.

(11) Ja asociētā sabiedrība sagatavo konsolidēto finanšu pārskatu, šajā pantā noteikto kārtību piemēro pašu kapitāla posteņiem, kuri norādīti šajā konsolidētajā finanšu pārskatā.

(12) Asociētajai sabiedrībai ir pienākums tās sabiedrības, kuru būtiskā ietekmē tā atrodas, nodrošināt ar asociētās sabiedrības akcionāru vai dalībnieku sapulcē apstiprināta gada pārskata norakstu. Ja asociētā sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, šajā panta daļā minētais noteikums attiecas arī uz konsolidēto gada pārskatu.

(13) Šajā pantā noteikto kārtību nepiemēro, ja informācija par līdzdalību asociētās sabiedrības kapitālā un peļņā vai zaudējumos ir nebūtiska šā likuma 69.panta trešajā daļā noteikto prasību īstenošanai.

88.pants. Konsolidētā finanšu pārskata pielikuma saturs un sagatavošanas kārtība

(1) Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz šā likuma X nodaļā un šajā nodaļā noteikto informāciju. Minēto informāciju sniedz tādā veidā, lai konsolidētā gada pārskata lietotājiem būtu vieglāk novērtēt konsolidācijā iesaistīto sabiedrību kā kopuma finansiālo stāvokli. Sagatavojot šo informāciju, ņem vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā finanšu pārskata īpatnībām salīdzinājumā ar konsolidācijā iesaistīto sabiedrību finanšu pārskatiem, tajā skaitā:

1) sniedzot informāciju par koncerna mātes sabiedrības vai pārējo konsolidācijā iesaistīto sabiedrību darījumiem ar saistītajām pusēm (53.panta pirmās daļas 14.punkts), tajā neiekļauj konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējos darījumus, kuri izslēgti konsolidācijas procedūru rezultātā;

2) sniedzot informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību vidējo darbinieku skaitu pārskata gadā (52.panta pirmās daļas 6.punkts), atsevišķi norāda vidējo darbinieku skaitu kopīgi pārvaldītajās sabiedrībās;

3) sniedzot informāciju par vadībai izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summām (52.panta pirmās daļas 3.punkts) un vadībai par funkciju pildīšanu piešķirtās atlīdzības kopsummu (53.panta pirmās daļas 3.punkts), atklāj tikai koncerna mātes sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem par viņu funkciju pildīšanu mātes sabiedrībā un tās meitas sabiedrībās piešķirto atlīdzību kopsummu un izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summu sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi). Tas pats attiecas uz pensijām un līdzīgām saistībām pret bijušajiem koncerna mātes sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajai informācijai konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šādas ziņas:

1) konsolidācijā iesaistīto sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kā arī šo sabiedrību (izņemot koncerna mātes sabiedrību) kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā, turklāt norāda arī to, kurš no šā likuma 61.panta nosacījumiem pamato sabiedrības iesaistīšanu konsolidācijā. Šajā punktā minētās ziņas sniedz arī par tām koncerna meitas sabiedrībām, kuras saskaņā ar šā likuma 66.vai 68.pantu nav iesaistītas konsolidācijā, un paskaidro neiesaistīšanas iemeslu;

2) asociēto sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kā arī šo sabiedrību kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā;

3) kopīgi pārvaldīto sabiedrību nosaukums, juridiskā adrese un šo sabiedrību kopīgās pārvaldes pamatojums, kā arī šo sabiedrību kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai

personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā;

4) to pārējo sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kuras nav minētas šā panta otrās daļas 1., 2. un 3.punktā un kurās konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām pašām vai ar tādu personu starpniecību, kuras darbojas savā vārdā, bet šo sabiedrību labā, pieder kapitāla daļas, un kapitāla līdzdalības daļas lielums, pašu kapitāla apmērs un attiecīgās sabiedrības peļņa vai zaudējumi pēdējā pārskata gadā, par kuru ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats. Informāciju, kas attiecas uz pašu kapitālu un uz peļņu vai zaudējumiem, var nesniegt, ja attiecīgā sabiedrība nepublicē savu gada pārskatu.

(3) Šā panta otrās daļas 1.punktā noteikto informāciju par to, kurš no šā likuma 61.panta nosacījumiem pamato sabiedrības iesaistīšanu konsolidācijā, var nesniegt, ja konsolidācija īstenota, pamatojoties uz šā likuma 61.panta 1.punktu, un ja kapitāla līdzdalības daļa un akcionāru vai dalībnieku balsstiesību daļa ir vienāda (piemēro šā likuma 62.pantā noteikto balsstiesību aprēķināšanas kārtību).

89.pants. Konsolidētais vadības ziņojums

(1) Konsolidētajā vadības ziņojumā par konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām kā kopumu sniedz vismaz šā likuma XI nodaļā noteikto informāciju.

(2) Konsolidētajā vadības ziņojumā informāciju sniedz tādā veidā, lai konsolidētā gada pārskata lietotājiem būtu vieglāk novērtēt konsolidācijā iesaistītās sabiedrības kā kopumu. Sagatavojot šo informāciju, ņem vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā vadības ziņojuma īpatnībām salīdzinājumā ar konsolidācijā iesaistīto sabiedrību vadības ziņojumiem. Tajā skaitā, atklājot informāciju par sabiedrības savu akciju vai daļu kopumu (55.panta trešās daļas 3.punkts), norāda koncerna mātes sabiedrības akcijas vai daļas, kas ir šīs mātes sabiedrības īpašumā vai pieder tās meitas sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet koncerna sastāvā esošu sabiedrību labā (norāda arī šo akciju vai daļu skaitu un nominālvērtību).

(3) Liela koncerna mātes sabiedrībai ir pienākums konsolidētā vadības ziņojuma atsevišķā sadaļā iekļaut skaidri identificējamu konsolidēto ilgtspējas ziņojumu saskaņā ar Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024. Sk. pārejas noteikumu 12. punktu)

90.pants. Konsolidētā vadības ziņojuma apvienošana ar vadības ziņojumu

Koncerna mātes sabiedrība vadības ziņojumu un konsolidēto vadības ziņojumu var noformēt kā vienu dokumentu, kurā sniedz gan šā likuma 55.pantā noteikto informāciju par koncerna mātes sabiedrību, gan šā likuma 89.pantā noteikto informāciju par konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām kā kopumu.

XV nodaļa
Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude) vai ierobežotā pārbaude

91.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude)

(1) Šā likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktā minētas sabiedrības sagatavoto gada pārskatu, ja tā ir vidēja vai liela sabiedrība vai ja tās pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, kā arī koncerna mātes sabiedrības sagatavoto konsolidēto gada pārskatu revidē (pārbauda) un par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem revidenta ziņojumu sniedz zvērināts revidents (vairāki zvērināti revidenti) vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība (turpmāk — zvērināts revidents) atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likumam.

(1^1) Šā likuma 55. panta sestajā daļā minētās sabiedrības sagatavotā ilgtspējas ziņojuma un šā likuma 89. panta trešajā daļā minētās sabiedrības sagatavotā konsolidētā ilgtspējas ziņojuma atbilstību Ilgtspējas informācijas atklāšanas likuma prasībām apliecina zvērināts revidents.

(2) Šā likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktā minētas mazas sabiedrības sagatavoto gada pārskatu zvērināts revidents revidē (pārbauda) un sniedz revidenta ziņojumu par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem tikai šādos gadījumos:

1) ja šīs sabiedrības rādītāji divus gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā), bet jaunizveidotai sabiedrībai — pirmā pārskata gada bilances datumā pārsniedz divas no trim šajā punktā minēto kritēriju robežvērtībām:

a) bilances kopsumma — 1 000 000 *euro*,

b) neto apgrozījums — 2 000 000 *euro*,

c) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50;

2) ja šī sabiedrība ir koncerna mātes sabiedrība — neatkarīgi no tā, vai uz to attiecas vai neattiecas šā likuma 64., 65., 66. vai 67.pantā minētais atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu;

3) ja šī sabiedrība ir publiskas personas kapitālsabiedrība, tās meitas sabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē;

4) ja šī sabiedrība, piemērojot šā likuma 13.panta piektās daļas 2.punktu, attiecīgus finanšu pārskata posteņus ir atzinusi, novērtējusi un norādījusi finanšu pārskatā saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

(3) Gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude) ietver arī grāmatvedības pārbaudi, lai noskaidrotu, vai tā atbilst grāmatvedību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata revīzijā (pārbaudē) arī noskaidro, vai ir ievērotas gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

92.pants. Gada pārskata ierobežotā pārbaude

(1) Gada pārskata ierobežotā pārbaude ir pārbaudes uzdevums, kas veicams atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likumam attiecībā uz finanšu pārskatā norādītajiem datiem un iekļauto informāciju, tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodokļa summu atbilstību.

(2) Šā likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktā minētas mazas sabiedrības gada pārskata ierobežoto pārbaudi veic un revidenta pārbaudes ziņojumu sniedz zvērināts revidents atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likumam, ja šī mazā sabiedrība atbilst abiem šādiem nosacījumiem:

1) uz šo mazo sabiedrību neattiecas šā likuma 91.panta otrās daļas nosacījumi, saskaņā ar kuriem gada pārskats pakļaujams zvērināta revidenta revīzijai (pārbaudei);

2) šīs mazās sabiedrības rādītāji bilances datumā divus gadus pēc kārtas pārsniedz divas no šādām robežvērtībām:

a) bilances kopsumma — 500 000 *euro*,

b) neto apgrozījums — 1 000 000 *euro*,

c) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 25.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā maza sabiedrība sava gada pārskata pārbaudei ir tiesīga izvēlēties vai nu ierobežotu pārbaudi, vai arī šā likuma 91.pantā noteikto zvērināta revidenta revīziju (pārbaudi), lai saņemtu zvērināta revidenta ziņojumu par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

93.pants. Informācijas sniegšana zvērinātam revidentam

(1) Šā likuma 91. un 92.pantā minētās sabiedrības vadība iesniedz zvērinātam revidentam saskaņā ar šā likuma 95.panta prasībām parakstītu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu (ja tāds jāsagatavo).

(2) Ja gada pārskatā vai konsolidētajā gada pārskatā pēc tā iesniegšanas zvērinātam revidentam, bet pirms datuma, kad zvērināts revidents parakstījis revidenta ziņojumu vai revidenta pārbaudes ziņojumu, šā likuma 91. un 92.pantā minētā sabiedrība izdara labojumu, šīs sabiedrības vadība par šo faktu nekavējoties informē zvērinātu

revidentu un iesniedz viņam precizētu un atbilstoši parakstītu gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu.

XVI nodaļa
Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata noformēšana, parakstīšana, apstiprināšana, iesniegšana un publicēšana

94.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata noformēšana

(1) Gada pārskatu (finanšu pārskatu un vadības ziņojumu) var noformēt kā vienu dokumentu, kā divu dokumentu kopumu, kas sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma, vai kā vairāku dokumentu kopumu, kurš sastāv no atsevišķām finanšu pārskata sastāvdaļām un no vadības ziņojuma. Lai gada pārskatam būtu juridisks spēks, ikviena dokumenta sākumā norāda vispārīgo informāciju par sabiedrību kā par dokumenta autoru, bet dokumenta beigās — datumu un parakstu. Gada pārskatam piemērojama Dokumentu juridiskā spēka likumā noteiktā kārtība, bet, ja gada pārskatu sagatavo kā elektronisko dokumentu, tam piemērojams arī Elektronisko dokumentu likums.

(2) Vispārīgā informācija par sabiedrību ir šāda:

1) sabiedrības nosaukums (komersanta firma), tās veids un juridiskā adrese, kā arī reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistra žurnālā vai citos Uzņēmumu reģistra vestajos reģistros;

2) individuālajam uzņēmumam, zemnieka un zvejnieka saimniecībai — arī īpašnieka vārds, uzvārds, personas kods un personas norādītā adrese vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adrese;

3) pilnsabiedrībai un komandītsabiedrībai (turpmāk — personālsabiedrība) — arī personiski atbildīgo biedru un komandītu vārds, uzvārds, personas kods un personas norādītā adrese vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adrese, bet juridiskajai personai — nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

4) akciju sabiedrībai un sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (turpmāk — kapitālsabiedrība), kā arī kooperatīvajai sabiedrībai — arī valdes locekļu un padomes locekļu (ja ir izveidota padome) vārds, uzvārds un amats. Šīs ziņas sniedz arī par tām personām, kuras pārskata gadā un līdz gada pārskata apstiprināšanas datumam no šiem amatiem atbrīvotas.

(3) Konsolidētajam gada pārskatam attiecīgi piemēro šā panta pirmās daļas noteikumus. Vispārīgajā informācijā par koncerna mātes sabiedrību kā par konsolidētā gada pārskata autoru norāda:

1) nosaukumu (komersanta firmu), veidu un juridisko adresi, kā arī reģistrācijas numuru komercreģistrā vai uzņēmumu reģistrā;

2) attiecīgi šā panta otrās daļas 3. vai 4.punktā noteiktās ziņas.

95.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata parakstīšana

(1) Gada pārskatu paraksta:

1) individuālā uzņēmuma, zemnieka un zvejnieka saimniecības gada pārskatu — īpašnieks vai cita amatpersona, kurai Uzņēmumu reģistrā reģistrētas tiesības pārstāvēt attiecīgo individuālo uzņēmumu, zemnieka un zvejnieka saimniecību;

2) personālsabiedrības gada pārskatu — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību;

3) kapitālsabiedrības, kā arī kooperatīvās sabiedrības gada pārskatu — valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis.

(2) Ja personālsabiedrības biedrs, kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats nav apstiprināms, vai izvirza iebildumus, viņš savu atšķirīgo viedokli norāda īpašā piezīmē.

(3) Konsolidēto gada pārskatu paraksta koncerna mātes sabiedrības vadība:

1) kapitālsabiedrībā, kā arī kooperatīvajā sabiedrībā — valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis;

2) personālsabiedrībā — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību.

(4) Ja kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības valdes loceklis vai personālsabiedrības biedrs uzskata, ka konsolidētais gada pārskats nav apstiprināms, vai izvirza iebildumus, viņš savu atšķirīgo viedokli norāda īpašā piezīmē.

(5) Finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu paraksta arī tā persona (grāmatvedis vai ārpakalpojuma grāmatvedis), kas ar sabiedrību ir noslēgusi rakstveida līgumu, kurā noteikti šīs personas pienākumi, tiesības un atbildība grāmatvedības kārtošanas jautājumos, un sagatavojusi minēto pārskatu, norādot vārdu, uzvārdu un pilnu amata nosaukumu vai sabiedrības nosaukumu vai komersanta firmu un amata nosaukumu. Sabiedrība, kurā ir grāmatvedības struktūrvienība un grāmatvedības darbinieki, var noteikt par grāmatvedības kārtošanu un gada pārskata sagatavošanu atbildīgo personu (piemēram, galveno grāmatvedi), kura paraksta finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu. Šādā gadījumā finanšu pārskatā un konsolidētajā finanšu pārskatā norāda šīs personas vārdu, uzvārdu un pilnu amata nosaukumu.

96.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata apstiprināšana

(1) Gada pārskatu apstiprina atbilstoši attiecīgo juridisko personu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

(2) Konsolidēto gada pārskatu apstiprina koncerna mātes sabiedrības akcionāru vai dalībnieku kārtējā sapulce kopā ar attiecīgās koncerna mātes sabiedrības gada pārskatu septiņu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām.

97.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata iesniegšana

(1) Sabiedrība ne vēlāk kā mēnesi pēc gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) apstiprināšanas iesniedz to Valsts ieņēmumu dienestam papīra formā vai elektroniski sagatavota gada pārskata (finanšu pārskata un vadības ziņojuma) un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) atvasinājumu elektroniskā formā — elektronisku norakstu vai elektronisku kopiju (ja tas noteikts normatīvajos aktos par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu iesniegšanai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā) — Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā kopā ar paskaidrojumu (elektroniskā formā) par to, kad gada pārskats un konsolidētais gada pārskats (ja tāds ir) apstiprināts, ievērojot šādus termiņus:

1) mikrosabiedrība — ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc pārskata gada beigām;

2) maza sabiedrība — ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc pārskata gada beigām;

3) vidēja sabiedrība, liela sabiedrība un koncerna mātes sabiedrība, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, — ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

(1^1) Šā likuma 55. panta sestajā daļā un 89. panta trešajā daļā minētās sabiedrības iesniedz gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu (ja tāds ir) Valsts ieņēmumu dienestam, atsevišķā datnē pievienojot vadības ziņojumu un konsolidēto vadības ziņojumu (ja tāds ir), kas sagatavots vienotā elektroniskajā ziņošanas formātā, kurš noteikts Komisijas 2018. gada 17. decembra deleģētajā regulā (ES) 2019/815, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2004/109/EK papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par vienotā elektroniskās ziņošanas formāta specifikāciju, un revidenta apliecinājuma ziņojumu par ilgtspējas ziņojuma pārbaudi. Ja šajā pantā minētās sabiedrības arī finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu sagatavo vienotā elektroniskajā ziņošanas formātā, tad, iesniedzot gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu (ja tāds ir) Valsts ieņēmumu dienestam, papildus atsevišķā datnē pievieno vienotā elektroniskajā ziņošanas formātā sagatavoto finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu (ja tāds ir).

(2) Šā likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktā minētā sabiedrība, kuras gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu (ja tāds ir) revidējis (pārbaudījis) zvērināts revidents, Valsts ieņēmumu dienestam Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā iesniedz papīra formā sagatavotā revidenta ziņojuma vai revidenta pārbaudes ziņojuma elektronisku kopiju. Zvērināts revidents Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā pārbauda un apstiprina, ka gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) atvasinājums elektroniskā formā pēc sniegtās informācijas satura atbilst tam gada pārskatam vai konsolidētajam gada pārskatam (ja tāds ir), par kuru zvērināts revidents sniedzis revidenta ziņojumu vai revidenta pārbaudes ziņojumu.

(3) Iesniegšanai Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā finanšu pārskata vai konsolidētā finanšu pārskata (ja tāds ir) atvasinājumu elektroniskā formā — elektronisku norakstu — sagatavo saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu formu.

(3^1) Ja vadības ziņojums vai konsolidētais vadības ziņojums sagatavots papīra formā, to Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā iesniedz kā minētā ziņojuma elektronisku kopiju.

(4) Ja sabiedrība sagatavo gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un tā nav šā likuma 55. panta sestajā daļā un 89. panta trešajā daļā minētā sabiedrība, Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā papildus iesniedz sagatavotā gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) elektronisku kopiju vai elektroniskā formā sagatavotu datni.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017., 08.03.2023. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

98.pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata publiskošana

(1) Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā elektroniski nodod Uzņēmumu reģistram kapitālsabiedrības, personālsabiedrības un kooperatīvās sabiedrības šā likuma 97.panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minētos dokumentus. Uzņēmumu reģistrs nodrošina saņemto dokumentu publisku pieejamību. Dokumentus Uzņēmumu reģistram nodod tiešsaistes datu pārraides režīmā.

(2) Uzņēmumu reģistrs pēc šā likuma 97. panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minēto dokumentu saņemšanas publicē tos savā tīmekļvietnē.

(3) Šā likuma 55. panta sestajā daļā un 89. panta trešajā daļā minētās sabiedrības pēc gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) iesniegšanas Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā nekavējoties nodrošina attiecīgā gada pārskata publiskošanu savā tīmekļvietnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2021. un 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

99.pants. Atbrīvojums mikrosabiedrībai no vadības ziņojuma iesniegšanas

Uz mikrosabiedrību, kura ir izmantojusi šā likuma 56.pantā minēto atļauju un nav sagatavojusi vadības ziņojumu, neattiecas šā likuma 97.panta prasība par gada pārskata sastāvdaļas — vadības ziņojuma — iesniegšanu.

100.pants. Par gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, revīziju (pārbaudi) un iesniegšanu atbildīgā persona

(1) Par gada pārskata un attiecīgā gadījumā arī konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, publiskošanu (ja tas attiecināms) un atbilstību šā likuma noteikumiem vai šajā likumā noteiktajos gadījumos — atbilstību starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem, kas minēti Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumā, — un gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) pakļaušanu šajā likumā noteiktajai revīzijai vai ierobežotajai pārbaudei, kā arī par tā iesniegšanu šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā ir atbildīga sabiedrības vadība.

(2) Ja sabiedrības vadība nav iesniegusi dokumentus saskaņā ar šā likuma 97.panta prasībām, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona piemēro administratīvo sodu par gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu iesniegšanas noteikumu neievērošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.09.2024. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Gada pārskatu likums (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 44./45.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 8.nr.; 1996, 24.nr.; 1998, 6., 21.nr.; 2000, 2.nr.; 2001, 9.nr.; 2004, 2.nr.; 2005, 13.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 13.nr.; 2009, 9.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 199.nr.; 2010, 40., 102., 166.nr.; 2012, 101., 199.nr.; 2013, 142., 194.nr.; 2014, 105.nr.) un Konsolidēto gada pārskatu likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 24.nr.; 2008, 13.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 166.nr.; 2013, 142., 194.nr.).

2. Šā likuma noteikumus piemēro gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2016. pārskata gadu (pārskata gadu, kurš sākas 2016.gada 1.janvārī vai 2016. kalendāra gada laikā).

3. Gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, kuri sagatavoti par 2015. pārskata gadu, tiek piemērotas attiecīgi Gada pārskatu likuma un Konsolidēto gada pārskatu likuma normas un uz šo likumu pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi:

1) Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumi Nr.488 "Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi";

2) Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumi Nr.481 " Noteikumi par naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturu un sagatavošanas kārtību";

3) Ministru kabineta 2004.gada 15.jūnija noteikumi Nr.537 "Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā".

4. Sabiedrībām, kuras saistībā ar darbības izbeigšanu 2016.gadā sagatavo gada pārskatu par laikposmu, kas ir īsāks par 12 mēnešiem, atļauts līdz 2016.gada 31.decembrim piemērot Gada pārskatu likuma normas.

5. Ministru kabinets izdod šā likuma 15.panta pirmajā un otrajā daļā minētos noteikumus ne vēlāk kā līdz 2016.gada 1.janvārim.

6. Noteikumus, kas nepieciešami, lai atbilstoši šā likuma 97.panta trešajai daļai apstiprinātu formu, kādā sabiedrība sagatavo finanšu pārskata vai konsolidētā finanšu pārskata elektronisku norakstu iesniegšanai Valsts ieņēmumu dienestam Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā, Ministru kabinets izdod ne vēlāk kā līdz 2016.gada 1.jūlijam.

7. Grozījums šā likuma 3. panta septītajā daļā attiecībā uz vārdu "valsts kapitālsabiedrība" aizstāšanu ar vārdu "kapitālsabiedrība" piemērojams gada pārskatiem, sākot ar 2018. pārskata gadu.
(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.01.2018.)

8. Šā likuma 11. panta trešā daļa ir attiecināma uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2018. pārskata gadu.
(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.01.2018.)

9. Šā likuma 53. panta pirmās daļas 17. punkts ir attiecināms uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2021. pārskata gadu.
(11.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

10. Uzņēmumu reģistrs par šā likuma 97. panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minētajiem dokumentiem, kas saņemti līdz 2021. gada 31. decembrim, publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" paziņojumu, ka attiecīgie gada pārskati vai konsolidētie gada pārskati un tiem pievienoto dokumentu kopijas elektroniskā veidā ir pieejamas Uzņēmumu reģistrā.
(11.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

11. Grozījumi šā likuma 97. panta pirmajā daļā attiecībā uz mikrosabiedrību un mazo sabiedrību gada pārskatu iesniegšanas termiņu piemērojami gada pārskatiem, sākot ar 2022. pārskata gadu.
(08.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

12. Šā likuma 55. panta sestajā daļā un 89. panta trešajā daļā minētās sabiedrības noteiktais pienākums sagatavot ilgtspējas ziņojumu un konsolidēto ilgtspējas ziņojumu (ja tāds jāsagatavo) stājas spēkā Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumā noteiktajā kārtībā.
(26.09.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

13. Šā likuma 5. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā un 58. panta otrajā daļā koriģētās jaunās sabiedrību robežvērtības piemēro, sākot ar 2024. pārskata gadu (pārskata gadu, kurš sākas 2024. gada 1. janvārī vai 2024. kalendāra gada laikā).

(26.09.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(26.09.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.10.2024.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 14. decembra direktīvas (ES) 2022/2464, ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza regulu (ES) Nr. 537/2014, direktīvu 2004/109/EK, direktīvu 2006/43/EK un direktīvu 2013/34/ES;

3) Komisijas deleģētās 2023. gada 17. oktobra direktīvas (ES) 2023/2775, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2013/34/ES groza attiecībā uz mikrouzņēmumu, mazo, vidējo un lielo uzņēmumu vai grupu lieluma kritēriju korekcijām.

Likums stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015.gada 22.oktobrī.

Valsts prezidents R.Vējonis

Rīgā 2015.gada 12.novembrī

Bilances shēma

Aktīvs

Ilgtermiņa ieguldījumi

I. Nemateriālie ieguldījumi:

1. Attīstības izmaksas.

2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības.

3. Citi nemateriālie ieguldījumi.

4. Nemateriālā vērtība.

5. Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem.

II. Pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi un bioloģiskie aktīvi:

1. Nekustamie īpašumi:

a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves,

b) ieguldījuma īpašumi.

2. Dzīvnieki un augi:

a) darba vai produktīvie dzīvnieki un ilggadīgie stādījumi,

b) bioloģiskie aktīvi.

3. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos.

4. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos.

5. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces.

6. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs.

7. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas.

8. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.

III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:

1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.

2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām.

3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā.

4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām.

5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi.

6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori.

7. Pašu akcijas vai daļas.

8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.

9. Atliktā nodokļa aktīvi.

Apgrozāmie līdzekļi

I. Krājumi:

1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli.

2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi.

3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai.

4. Avansa maksājumi par krājumiem.

5. Dzīvnieki un augi:

a) dzīvnieki un viengadīgie stādījumi,

b) bioloģiskie aktīvi.

6. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi.

II. Debitori:

1. Pircēju un pasūtītāju parādi.

2. Radniecīgo sabiedrību parādi.

3. Asociēto sabiedrību parādi.

4. Citi debitori.

5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā.

6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.

7. Nākamo periodu izmaksas.

8. Uzkrātie ieņēmumi.

III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi:

1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.

2. Pašu akcijas vai daļas.

3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos.

4. Atvasināti finanšu instrumenti.

IV. Nauda.

Pasīvs

Pašu kapitāls:

1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls).

2. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums.

3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve.

4. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve.

5. Rezerves:

a) likumā noteiktās rezerves,

b) rezerves pašu akcijām vai daļām,

c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves,

d) rezerves, kas novirzītas attīstībai,

e) ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve,

f) pārējās rezerves.

6. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi.

7. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.

8. Mazākumakcionāru līdzdalības daļa.

Uzkrājumi:

1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām.

2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem.

3. Citi uzkrājumi.

Ilgtermiņa kreditori:

1. Aizņēmumi pret obligācijām.

2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi.

3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.

4. Citi aizņēmumi.

5. No pircējiem saņemtie avansi.

6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem.

7. Maksājamie vekseļi.

8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.

9. Parādi asociētajām sabiedrībām.

10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

11. Atliktā nodokļa saistības.

12. Pārējie kreditori.

13. Nākamo periodu ieņēmumi.

14. Neizmaksātās dividendes.

Īstermiņa kreditori:

1. Aizņēmumi pret obligācijām.

2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi.

3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.

4. Citi aizņēmumi.

5. No pircējiem saņemtie avansi.

6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem.

7. Maksājamie vekseļi.

8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.

9. Parādi asociētajām sabiedrībām.

10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

11. Pārējie kreditori.

12. Nākamo periodu ieņēmumi.

13. Neizmaksātās dividendes.

14. Uzkrātās saistības.

15. Atvasinātie finanšu instrumenti.

Bilances shēmas atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi:

1. Posteni "ieguldījuma īpašumi", "bioloģiskie aktīvi", "Atliktā nodokļa aktīvi", "Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi" un "Atliktā nodokļa saistības", kā arī II posteņu grupas nosaukumā vārdus "ieguldījuma īpašumi un bioloģiskie aktīvi" izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13. panta piektās daļas 2. punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā attiecīgi ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

2. Posteni "ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve" un posteni "Mazākumakcionāru līdzdalības daļa" izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)

1. Neto apgrozījums:

a) no lauksaimnieciskās darbības,

b) no sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem,

c) no citiem pamatdarbības veidiem.

2. Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas.

3. Uz pašu ilgtermiņa ieguldījumiem attiecinātās (kapitalizētās) izmaksas.

4. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.

5. Materiālu izmaksas:

a) izejvielu un palīgmateriālu izmaksas,

b) pārējās ārējās izmaksas.

6. Personāla izmaksas:

a) atlīdzība par darbu,

b) pensijas no sabiedrības līdzekļiem,

c) valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas,

d) pārējās sociālās nodrošināšanas izmaksas.

7. Vērtības samazinājuma korekcijas:

a) pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,

b) apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas, ja tās pārsniedz tādas vērtības norakstījumu summas, kuras attiecīgā sabiedrība uzskata par parastām.

8. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.

9. Ieņēmumi no līdzdalības:

a) radniecīgo sabiedrību kapitālā,

b) asociēto sabiedrību kapitālā,

c) citu sabiedrību kapitālā.

10. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:

a) no radniecīgajām sabiedrībām,

b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem.

11. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:

a) no radniecīgajām sabiedrībām,

b) no citām personām.

12. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas:

a) līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās,

b) pārējās vērtības samazinājuma korekcijas.

13. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas:

a) radniecīgajām sabiedrībām,

b) citām personām.

14. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.

15. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.

16. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas.

17. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām.

18. Ārkārtas dividendes.

19. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.

20. Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem) atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi:

1. Posteni "Ārkārtas dividendes" izmanto, ja tādas ir.

2. Posteni "Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām" izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13.panta piektās daļas 2.punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

3. Posteni "līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās", "pārējās vērtības samazinājuma korekcijas" un "Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa" izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)

1. Neto apgrozījums:

a) no lauksaimnieciskās darbības,

b) no sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem,

c) no citiem pamatdarbības veidiem.

2. Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas.

3. Bruto peļņa vai zaudējumi.

4. Pārdošanas izmaksas.

5. Administrācijas izmaksas.

6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.

7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.

8. Ieņēmumi no līdzdalības:

a) radniecīgo sabiedrību kapitālā,

b) asociēto sabiedrību kapitālā,

c) citu sabiedrību kapitālā.

9. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:

a) no radniecīgajām sabiedrībām,

b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem.

10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:

a) no radniecīgajām sabiedrībām,

b) no citām personām.

11. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas:

a) līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās,

b) pārējās vērtības samazinājuma korekcijas.

12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas:

a) radniecīgajām sabiedrībām,

b) citām personām.

13. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.

14. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.

15. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas.

16. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām.

17. Ārkārtas dividendes.

18. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.

19. Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas) atsevišķu posteņu piemērošanas nosacījumi:

1. Posteni "Ārkārtas dividendes" izmanto, ja tādas ir.

2. Posteni "Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām" izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13.panta piektās daļas 2.punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

3. Posteni "līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās", "pārējās vērtības samazinājuma korekcijas" un "Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa" izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Ar tiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma

I. Pamatdarbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas.

2. Maksājumi piegādātājiem, darbiniekiem, pārējiem pamatdarbības izdevumiem.

3. Pārējie pamatdarbības ieņēmumi vai izdevumi.

4. Bruto pamatdarbības naudas plūsma.

5. Izdevumi procentu maksājumiem.

6. Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem.

7. Pamatdarbības neto naudas plūsma.

II. Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

1. Radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu iegāde.

2. Ieņēmumi no radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu atsavināšanas.

3. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde.

4. Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas.

5. Izsniegtie aizdevumi.

6. Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas.

7. Saņemtie procenti.

8. Saņemtās dividendes.

9. Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma.

III. Finansēšanas darbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem.

2. Saņemtie aizņēmumi.

3. Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi.

4. Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai.

5. Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam.

6. Izmaksātās dividendes.

7. Finansēšanas darbības neto naudas plūsma.

IV. Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

V. Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums vai samazinājums

VI. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā

VII. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās

Ar netiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma

I. Pamatdarbības naudas plūsma

1. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.

Korekcijas:

a) pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas,

b) nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,

c) uzkrājumu veidošana (izņemot uzkrājumus nedrošiem parādiem),

d) peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu kursu svārstībām,

e) ieņēmumi no līdzdalības radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību pamatkapitālā,

f) ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus,

g) pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi,

h) ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,

i) procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas.

2. Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām.

Korekcijas:

a) debitoru parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums,

b) krājumu atlikumu pieaugums vai samazinājums,

c) piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums.

3. Bruto pamatdarbības naudas plūsma.

4. Izdevumi procentu maksājumiem.

5. Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem.

6. Pamatdarbības neto naudas plūsma.

II. Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

1. Radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu iegāde.

2. Ieņēmumi no radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu atsavināšanas.

3. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde.

4. Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas.

5. Izsniegtie aizdevumi.

6. Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas.

7. Saņemtie procenti.

8. Saņemtās dividendes.

9. Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma.

III. Finansēšanas darbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem.

2. Saņemtie aizņēmumi.

3. Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi.

4. Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai.

5. Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam.

6. Izmaksātās dividendes.

7. Finansēšanas darbības neto naudas plūsma.

IV. Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

V. Pārskata gada neto naudas plūsma

VI. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā

VII. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās

Pašu kapitāla izmaiņu pārskata shēma

I. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Akciju vai daļu kapitāla (pamatkapitāla) pieaugums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

II. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Akciju (daļu) emisijas uzcenojuma pieaugums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

III. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves atlikuma palielinājums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

IV. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervju atlikuma palielinājums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

V. Rezerves

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Rezervju atlikuma palielinājums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

VI. Nesadalītā peļņa

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Nesadalītās peļņas palielinājums/samazinājums.

4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

VI.[1] Mazākumakcionāru līdzdalības daļa

VII. Pašu kapitāls

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.

2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

Pašu kapitāla izmaiņu pārskata shēmas piemērošanas noteikums:

nodaļu "VI.[1] Mazākumakcionāru līdzdalības daļa" izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"